

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Notranjepolitična napetost na Poljskem

Desetdnevni štrajk, ki ga je napovedala kmečka ljudska stranka na Poljskem, je te dni prenehal, in sicer, kakor trdijo tisti, ki so ga napovedali, z uspehom. Kakor poročajo listi, pa je bilo za časa tega štrajka od oborožene sile ubitih in ranjenih precej kmetov v različnih krajih države. Baš to dejstvo je obrnilo pozornost inozemstva na notranje-politične razmere v tej republiki, ki jih že od smrti maršala Pilsudskega označuje napetost, ki je začela letošnje poletje nevarno naraščati in ki s kmečkim štrajkom nikakor ni prenehala, ampak še je gotovo še poostrišla. Kmetje za časa štrajka niso prinašali na trg svojih proizvodov pa tudi niso ničesar nakupovali v mestih. Najhuje je potekal v Galiciji in v Volinju, kjer so Poljaki močno pomešani z Ukrajinci, med katerimi od nekdanj deluje takozvana UOM, to je ukrajinska revolucionarna organizacija, ki je to priliko izrabila za propagando za odpad od poljske države. Izvrstno so se držali kmetje v srednji Poljski, to je v vojvodinah Lodz in Kielec.

Če motrimo kmečki štrajk v zvezi s konfliktom, ki je bil junija meseca izbruhnil med vlado in krakovskim nadškofom zaradi prenosa ostankov rajnega maršala Pilsudskega, in v zvezi s kongresom poljskih legionarjev avgusta meseca, ki je tudi bil v Krakovu, ga moramo smatrati kot izbruh notranjega vrenja, ki že dolgo časa pretresa republiko in je izraz nemoči sedanjega režima, sestavljenega iz naslednikov Pilsudskega, da bi ustanovil po maršalovi smrti nov red v državi. Maršal Pilsudski ima sicer naslednika v maršalu Rydz-Smiglyju, ki pa osebe velikega moča, ki je ustvaril novo zedinjeno poljsko državo, nikakor ne more nadomestiti. Zato je maršal zaupal nemu svojih najintimnejših pristaev, polkovniku Kocu, ki je že za časa Pilsudskega igral v notranjem življenju Poljske važno vlogo, nalogo, da ustanovi stranko tako imenovanega nacionalnega zedinjenja, ki naj bi državno politično idejo pokojnega vodje zasidrala v dušo ljudstva, nekako podobno, kakor je Mussolini fašizem zanesel v široke sloje ter mu tako polagoma dal nek vsenarodni in vseh državni značaj. Toda Koc očividno pri tem ni imel srečne roke, zakaj, kar mu je uspelo, je samo to, da je krepkeje povezal one, ki so itak vedno simpatizirali z vlado in njeno smerjo, dočim se mu vodor v desničarsko in levčarsko fronto ni posrečil. Spor s krakovskim nadškofom pa je pokazal, da tudi vladna stranka narodnega zedinjenja, ki večinoma obstoji iz poljskih legionarjev iz svetovne vojne, ni zadosti enotna. Tudi v njej je levo krilo, ki je hotelo zaradi spora z nadškofom, da se odpove konkordati, in konservativno krilo, ki je absolutno odklanjalo vsak afront proti katoliški cerkvi in je tudi zmagalo. Kongres legionarjev v Krakovu je imel namen, da to razpoko premosti, toda maršalu Rydz-Smiglyju, ki si je to nalogo nadel, se to ni posrečilo. Nasprotje med levico in desnico v legionarskem taboru se je sedaj še razširilo na vse kmečko ljudstvo, zlasti na galicijsko, in da tudi delavci ne mirujejo, dokazuje dejstvo, da so delavci v krakovskih elektrarnah priglasi simpatizirali štrajk s kmeti.

General Tokarszewski, ki zapoveduje diviziji v Lvovu, je pa obenem tudi vodja vladne organizacije »Tajništvo za koordinacijo poljskih socialnih združenj«, sicer trdi, da za kmečkim pokretom stoje protidržavni ukrajinski agitatorji oziroma teroristi in drugi socialni ekstremisti, ter se zavzema za to, da mora imeti nacionalno vprašanje prednost pred socialnim, ker je poljska država v nevarnosti, ako se omogočijo sovražnikom poljske države, da izrabljajo njene socialne probleme v propagando za razbijanje države. Toda mnenje generala Tokarszewskega ne drži preveč, zakaj vprašanje ukrajinske iredente je kolikor toliko neodvisno od vprašanja socialnih reform, na katerih je interesirano vse poljsko kmečko ljudstvo. Ukrajinci so več ali manj strašilo, ki naj opravičujejo nespretno politiko režima in prizadevanje desničarskih strank, da bi se rešilev kmečkega vprašanja čim dalj zavleklo. Če so se kmetje v resnici dali zapeljati po nekih teroristih, bodisi da so to Ukrajinci ali kakšni socialisti in morebiti tudi filokomunisti, nosi za to v znatni meri odgovornost režim sam, ki brani kmetom, da bi se s pomočjo neke vsaj zmerne demokracije borili za svojo eksistenco in socialno pravičnost. Res je, da polkovnik Koc ni prista skrajne desnice, katero bi rad pridobil za konstruktivno sodelovanje v prid socialnih reform, ki naj bi imele značaj neke korporativne ureditve države, toda v teh njegovih prizadevanjih vidi, morebiti ne brez pravice, neko nemogoče srednjo linijo med skrajno desno in skrajno levo smerjo; na vsak način njegov program ni toliko konkreten in jase, da bi mogle kmečke mase vanj zaupati in videti v njem realno izboljšanje svojega, ponekod zelo malo zavidnega položaja.

Kmečki značaj poljskega ljudstva nalaga vsaki poljski vladi kot najvažnejšo dolžnost, da zase pridobi vas. Cigar je duša kmeta, ta je tudi resnično gospodar poljske države, ako noče vladati s samim nasiljem po primeru nemškega narodnega socializma, ki se absolutno ne prilaga slovanski duši, kar tudi polkovnik Koc dobro uvideva in poudarja. Cilj vsake socialne reforme na Poljskem mora biti ta, da pomaga kajžarju in malemu kmetu, ki je v veliki večini, in sicer na ta način, da mu dodeli posestvo in pravilno medenji razdeli, ker ga more le na ta način privezati na državo in njeno vodstvo. Toda vsaka agrarna reforma na Poljskem je bila doslej nezadostna, ker se ni lotila tistih, ki posedujejo še danes v ogromnih veleposestih velik del poljske zemlje, to so nasledniki starega zgodovinskega plemstva. Na drugi strani pa je kmečkemu siromaštvu, posebno v južnih in južnovzhodnih pokrajinah, z razdelitvijo posestev sploh težko pomagati, ker je praktična možnost take reforme zelo omejena. V teh gosto naseljenih pokrajinah vlada sploh samo mala posest in kofarstvo, kateremu sploh ni mogoče dati zadosti zemlje za dostojno eksistenco. Za preobliko naraščaja v teh pokrajinah pa ni mogoče najti dela, ker je tukaj tudi poljska industrija na nizki stopnji. V teh vojvodinah pa so tudi prometne zveze zelo slabe, tako da sam dovoz kmečkih produktov na trg potuje velik del izkupčka. V teh pokrajinah, to je predvsem v Galiciji in Volinju, je zato še danes

Novo vprašanje evropske politike:

Kdo potaplja ladje na Sredozemskem morju?

Ali je „Havock“ tujo podmornico izsledil in potopil ali ne? Francozi zahtevajo energične ukrepe — Vlade se še posvetujejo

Pariz, 2. sept. b. »Figaro« poroča, da je pričakovati, da bo po poskusu torpediranja angleškega rušilca »Havock« Anglija sedaj energično nastopila na Sredozemskem morju. Vse kaže, da Anglija pripravlja izredno ostre ukrepe in da bo sporazum med njo in Francijo v najkrajšem času dosežen. Po informacijah socialističnega »L'Ouvra« je angleška admiraliteta sporočila, da je bilo preganjanje tajnstvene podmornice brezuspešno, list pa trdi, da so britanske vojne ladje brez dvoma s podmornico obračunale tako, kakor je zaslužila. Reuterjev urad je ponoči sporočil sledeče: Po vestih, ki so prispale v London, ni mogoče ugotoviti, če je bil protinapad angleške križarke »Havock« uspešen. Nobena podmornica se po tem napadu ni mogla identificirati kot napadalec. Po tej informaciji Reuterjevega urada bržkone ne bo glede podmornice izdana nobena vest več.

London, 2. sept. b. Jutranji tisk energično zahteva, da se napad na angleško vojno ladjo brez zavlačevanja pojasni. »Daily Telegraph« poroča, da je poskus torpediranja »Havock« povzročil v vsej angleški javnosti velikansko vznemirjenje zaradi razmer, ki so nastale na Sredozemskem morju, ter vsi krogi zahtevajo, da se enkrat roparski napadalec izsledijo. Samo na ta način bo mogoča varna plovba na Sredozemskem morju, kjer ni treba zaščititi samo angleških interesov, temveč tudi interese vseh drugih nevtralnih držav. Diplomatski sotrdujnik tega lista ugotavlja, da se je v Londonu pričela širiti ideja, naj se skliče v Ženevi konferenca sredozemskih držav.

London, 2. sept. b. Zaradi novega torpediranja angleškega rušilca na Sredozemskem morju pišejo jutranji »Times«, da je angleško brodogradje doslej služilo v španskih vodah ideji človeštva in miru, odsej pa bo prisiljeno, da služi oni funkciji, za katero je stvarno določeno, ker se ne more pustiti še dalje izzivati od mračnih roparskih napadov, ki jih je bilo v teku meseca avgusta že 18.

London, 2. sept. b. Ministrska konferenca je bila končana po poldrugournem posvetovanju. V diplomatskih krogih pričakujejo, da bo Anglija okreplila svoje pomorske sile na Sredozemskem morju, razen tega pa bodo njene vojne ladje stalno spremljale vse angleške trgovske ladje, kadar bodo plule po Sredozemskem morju.

Skupni ukrepi Anglije in Francije

Pariz, 2. sept. b. Pogajanja med Francijo in Anglijo radi skupnega nastopa, da se zopet vzpostavi varnost plovbe na Sredozemskem morju, se bodo sedaj še bolj pospešila, ker je neznana podmornica torpedirala angleški rušilec »Havock«. V tukajšnjih političnih krogih priznavajo miroljubno stališče angleške vlade, ki doslej ni storila ničesar, čeprav je bila že mnogokrat grdo izzvana. Pričakuje se, da se bo lov za neznano podmornico posrečil, do tedaj pa bo Anglija ostala mirna. Šele, ko bo ugotovila, kdo povzroča neprestano roparske napade, bo storila vse korake, da zagotovi zopet varnost na Sredozemskem morju.

Italijanski rušilec?

Alžir, 2. sept. b. Kapitan sovjetske ladje Černišev, ki je bila predpreteklo noč napadena in zadeta od torpeda ob alžirski obali, je izjavil, da je napad izvršil italijanski rušilec »Turbine«, ki je sovjetsko ladjo ves dan zasledoval in opazoval.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno, topleje. Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno in še topleje.

ukoreninjen bivša ljudska stranka Witosa, bivšega ministrskega predsednika, ki ga je ob majski ustavi leta 1926 Pilsudski strmoglavil.

Vse pa, kar diši po bivši kmečki ljudski stranki, je sedanjemu režimu skrajno nesimpatično, ker spominja na levico in levčarske metode, ki zadevajo na silen odpor vseh desničarskih elementov. Zakaj ljudska stranka zahteva popolno upostavitve demokracije in demokratično voljno pravico, to se pravi odpravo avtoritarnega režima Pilsudskega. Take zahteve so za sedaj obstoječi red tem bolj nevarne, ker so danes vse opozicijske stranke na Poljskem, ki so se svojčas med seboj ljuto pobijale, združene in stoje danes tudi v skupni fronti s socialno demokracijo, ki je na Poljskem izdala parolo ljudske fronte po francoskem primeru. Najbolj pametno bi seveda bilo, če bi stranka narodnega zedinjenja oziroma polkovnik Koc mogel pridobiti zase kmečko ljudsko stranko, da bi onemogočil enotno levo fronto, toda poizkus Koca, da bi Witosa pridobil zase, se je ponesrečil.

To je tudi razumljivo. Takšna stranka, kakor jo je zamislil polkovnik Koc, ne more namreč iti mimo desnice, ta pa zavzema napram kakšnim temeljitim socialnim reformam skrajno nepomirljivo stališče. Dočim imajo levčarji za seboj veliko večino ljudstva v Volinju pa v Galiciji, se desnica opira na zapad, predvsem na Poznanj, ki je

Anglija sklenila:

Potopiti vsako sumljivo ladjo!

Skliče se konferenca držav Sredozemskega morja

London, 2. sept. c. Dopoldne ob 11 se je v zunanjem ministrstvu začela ožja seja ministrov, ki je obravnavala položaj na Daljnem vzhodu in v Sredozemskem morju. Na sejo so prišli zunanji minister Eden, podpredsednik vlade lord Halifax, finančni minister sir John Simon, prvi lord admiralitete Duff Cooper, kolonialni minister Malcolm MacDonald, vojni minister Hoare Belisha pa je prišel na konferenco tri četrt ure pozneje.

Prvi del konference je trajal do 15.30. Ob 14.30 pa so se ministri zopet vrnili v zunanje ministrstvo in nadaljevali s posvetovanjem do 15.30, ko je bilo objavljeno uradno poročilo.

V tem poročilu stoji, da je angleška vlada proučila mednarodni položaj v zvezi z dogodki na Daljnem vzhodu in v Sredozemskem morju. Zaradi povečane števila napadov na angleško brodogradje v Sredozemskem morju je vlada sklenila poslati še več vojnih ladij v zapadni del Sredozemskega morja.

London, 2. sept. c. Takoj po konferenci angleških ministrov je zunanji minister Eden povabil k sebi odpravnika poslov francoskega veleposlaništva v Londonu Cambona in ga obvestil, da so ministri sklenili, da Anglija sprejema francoski predlog, da naj se v Ženevi prihodnji teden vrši konferenca sredozemskih držav. Na tej konferenci bo angleško delegacijo vodil Eden sam.

London, 2. sept. c. Angleško ministrstvo je izdalo danes ukaz vojnemu brodogradju v Sredozemskem morju, da naj odslej nesamospremija in štiti angleške parnike, am-

pak naj tudi samo takoj napade vsako sumljivo vojno ladjo v Sredozemskem morju.

Otvoritev francoske meje: ne!

London, 2. sept. Otvoritev francoske meje za prevoz vojnega materiala in prostovoljcev, kakor to zahtevajo socialisti in agenti ruskih Sovjetov, v angleški javnosti zadeva na odločen upor. »Times« piše, da je napad na »Havock« nezaslišana nesramnost, ki se ne more oprostiti, kajti podmornica je bila v trenutku napada nad morsk gladino in ne more noben izgovor opravičiti njenega zločinskega dejanja na tujo vojno ladjo, otvoritev francoske meje v pomoč Valenciji je pa druga zadeva.

V ozadju — sovjeti

Pariz, 2. sept. AA. DNB: »Journal des Debats« piše, da je obiskal francoski odpravnik poslov Edena zato, ker se Chautempsova vlada hoče vdati željam in nasvetom svojih socialističnih tovaršev in komunističnih kontrolorjev francoske politike, in se umakniti s terena politike nevmešavanja. Posledica take politike bo samo ta, da se bo Francija sprla z jutrišnje Španije.

Toda zdi se, da Eden ne misli slediti Franciji na tej poti. Bil bi že skrajni čas, da se napravi konec vmešavanju sovj. Rusije v španske zadeve.

Podmornice napadajo dalje

Zopet angleški trgovski parnik potopljen

London, 2. septembra. c. Opoldne je prišla v London vest, da je bil zjutraj ob španski obali torpediran še en angleški trgovski parnik, in sicer »Rudford« (8500 ton), ki je vozil iz Barcelone proti Valenciji. V Barcelono je iz Constanze pripeljal petrolej in del tovora hotel izkrcati še v Valenciji.

Neznana podmornica je na parnik izstrelila torpedo, ki je ubil drugega krmarja in ranil 6 mornarjev. Tri ure nato je parnik utonil.

Poveljni parnika je obvestil svojo prevozno družbo v Londonu, da na parniku ni bilo nobenega

angleškega mornarja. Zaradi nevarne plovbe ob Španiji so bili na parniku sami tuji mornarji, ki jih je najel po raznih pristaniščih.

London, 2. septembra. c. Zvečer je v Londonu izšla silno pozornost vest, ki jo je objavil »Paris Soir«, da je v prvih popoldanskih urah napadla neka skrivnostna podmornica angleško križarko »Gallateo« blizu Balearskih otokov. Vse pričakuje podrobnosti o tem, ali je bila križarka zadeta in ali je lahko ugotovila znake na tej podmornici.

Pozor na Rusijo!

Sovjetski piloti in letala za Kitaj

Tokio, 2. septembra. b. Japonski odgovor na angleško protestno noto bo odposlan konec tega tedna, ker preiskava v Sanghaju še vedno ni končana. Japonski tisk zelo ostro napada Anglijo in listi posvečajo veliko pozornost tudi sovjetskimi jenskim manevrom v Sibiriji. Listi posebno poudarjajo dejstvo, da pri teh manevrih sodeluje sovjetsko vojno brodogradje z Daljnega vzhoda, kar je zelo značilno za sedanji položaj.

Tokio, 2. septembra. b. Japonski zunanji minister je sprejel tukajšnjega kitajskega poslanika, ki

mu je v imenu svoje vlade ponudil sklenitev nenapadalnega pakta, enakega, kot ga je Kitajska pred kratkim sklenila s sovjetsko Rusijo. Japonski poslanik je noto vzel v vednost, ne da bi kitajskemu poslaniku le besedico odgovoril.

Sanghaj, 2. septembra. b. Iz kitajskih krogov se čuje, da je v pokrajini Šensi že prispelo 70 sovjetskih letal na temelju obveznosti, ki jih je sovjetska Rusija prevzela s podpisom nenapadalnega pata. Na poti pa se nahaja tudi novih 150 letal. Vse letalske sile bodo takoj vržene na sever pri Pekingu, kjer je položaj za Kitajce najbolj kritičen. V teh aparatih bodo pilotirali najprej ruski piloti, ki so se prostovoljno javili, da se borijo proti Japoncem.

Japonci bodo ustavili vsako ladjo

Sangaj, 2. sept. b. Dopisniku »United Press« so izjavili, da pripravlja Japonska nov načrt za blokado kitajskih luk. Bržkone bo Japonska storila odločilne in uspešne ukrepe, da prepreči uvoz orožja in municije na Kitajsko. Japonske vojne ladje bodo ustavile vsako sumljivo ladjo brez ozira na njeno pripadnost.

Delavnost japonskih letal

Tokio, 2. sept. b. Japonska letala so v Kantonu zažgala tri bangarje in uničila šest kitajskih letal. Pri tem je bilo sestreljeno tudi eno japonsko letalo. Japonski letalci so uničili še nekaj drugih važnih vojaških objektov. Tako so na pr. v Šinčavu bombardirali tovarno letal, v Kijenu pa so uničili tamkajšnje letališče ter skladišče smodnika. Zaradi tega napada je v Honkongu nastal spor med Kitajci in Japonci, ker so japonske konzularne oblasti doile odpravo vseh Japoncev iz Honkonga.

Pozdravljeni, inozemski časnikarji!

Ljubljana, 2. septembra.

Danes obiščejo Ljubljano in ljubljanski velesejem udeleženci 8. kongresa Zveze novinarskih agencij. V Ljubljano se pripeljejo s posebnim vlakom, s kolodvora pa se podajo takoj na velesejmski prostor, kjer si bodo ogledali našo novinarsko razstavo, kjer jih bodo pozdravili zastopniki oblasti in ljubljanski novinarji. Na velesejmu bodo okoli poldneva, popoldne pa se bodo peljali naprej na Bled.

Med odličnimi gosti so generalni ravnatelji Reuterja, Havasa, Nemškega tiskovnega urada, Stefanija in skoraj vseh evropskih tiskovnih uradov. Ogledali so si že vso našo jadransko obalo in bili so tudi že v naši prestolici, danes pa prihajajo med nas, da si za kratek čas ogledajo naše mesto in na razstavi vse tisto, kar smo na publicističnem in kulturnem polju ustvarili Slovenci.

Visoke goste v naši sredi najlepše pozdravljamo! Kot njihovi sodelavci lahko vsak dan uživamo blagodat njihovega dela, ko nas s svojimi sijajno organiziranimi uradi in zvezami vežejo z vsemi deli in vsemi dogodki sveta. Za to njihovo požrtvovalno delo se jim ne moremo samo zahvaliti, ampak jim moramo samo priznati, da so nas s svojim delom povezali v veliko vzajemnost ljudi in narodov, kjer vsakdo tako rekoč pred vso svetovno javnostjo odgovarja za svoje delo na skupnost. V to delo ste nujno povezali tudi vse delovanje našega naroda, vse njegove skrbi in težnje. Tudi za to Vašo službo se Vam moramo ob tej priliki najlepše zahvaliti, računajoč še za naprej na vso Vašo veliko naklonjenost.

V tem imenu Vam kličemo iskreno: dobrodošli in želimo, da bi iz naše domovine odnesli najlepše vtise in spomine!

Revija naše slavne vojske

Belgrad, 2. septembra, m. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. bo tudi letos, kakor običajno, vsakoletna revija čet. Revija bo na Banjici. Prisostvovali ji bodo člani vlade, generaliteta, cerkveni dostojanstveniki, diplomatski zbor ter predstavniki vseh kulturnih in narodnoobrambenih organizacij. Vojaštvo belgrajske garnizije je imelo danes na Banjici poskusno revijo vseh oddelkov, ki bodo nastopili 6. septembra. Zastopane so bile vse vrste orožja. Pred začetkom revije je obšel vse čete poveljnik revije, armadni general Tomić, poveljnik mesta Belgrada. Ob 9 so se začele pomikati čete proti slavnostnim tribunam, kjer je sedel na častnem mestu prvi pobočnik kralja, general Hristić, obkrožen od generalistabnih častnikov. Na čelu čet je jezdil general Tomić

z vsem štabom. Za njim so korakali gojenci vojne in intendatske akademije, njim so sledili gojenci pehotne podčastniške šole in oddelki naše mornarice. Za njimi so korakali gardni polki, pehota, topništvo in konjenica s fanfarami in krasnih belch. Sledili so oddelki patrulje s strojnimi in topniškimi oddelki. Kakor vsako leto, so tudi letos vzbudili posebno pozornost planinci v svojih lepih uniformah. Sledile so posamezne vojaške enote, med drugim bataljon brezičnega brzojava in oddelke z golobi pismo. Sledilo je težko topništvo, nato bolničarji, topniška in reflektorska skupina. Revijo so zaključili motorizirani oddelki. Današnji poskus revije je pokazal, da je naša vojska izvrstna in sijajno disciplinirana in da ne slovi zaman po vsem svetu.

Priznanje politiki dr. Stojadinovića

Varšava, 2. sept. AA. »Kurier Varšavski« piše, da je zboljšanje razmerja med Malo zvezo in Madžarsko velevažno za zboljšanje splošnega položaja v podonavju. List naglašja vlogo, ki jo je igral predsednik jugoslovanske vlade dr. Milan Stojadinović pri obnovi stikov med Malo zvezo in Madžarsko, in poudarja, da je konstruktivna politika predsednika jugoslovanske vlade vredna vsega priznanja.

Predsednik vlade na Bledu in na Brdu

Bled, 2. sept. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je prisel danes v spremstvu svojega kabinetnega šefa dr. Dragana Protića na Bled. Po prihodu je dr. Stojadinovića sprejel v avdienci Nj. kr. Vis. knez-naměstnik na Brdu, da mu poroča o zasedanju sveta MZ v Sinaji.

Nocoj ob 8 se je vrnil v Belgrad notranji minister dr. Korošec.

Pogajanja z Nemčijo in s Francijo

Belgrad, 2. sept. m. V Dubrovniku se bodo dne 5. septembra pričela pogajanja med našo in nemško delegacijo. Našo delegacijo bo vodil načelnik zunanje ministrstva dr. Milivoje Pilja. Razpravljali bodo o ureditvi našega plačilnega prometa z Nemčijo. Rešitev tega vprašanja je nujno potrebna zaradi tega, ker so se v trgovinski pogodbi pokazali razni nedostaki. Med drugim so Nemci hoteli predvsem kupovati od nas samo one proizvode, ki jih sami nujno potrebujejo, niso pa kupovali onih proizvodov, ki jih mi proizvajamo v veliki množini.

Belgrad, 2. sept. m. 13. septembra se bodo pričela v Parizu pogajanja med francosko in našo delegacijo za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Našo delegacijo vodi načelnik trgovinskega ministrstva Obradović. Ureditev trgovinskih odnosov bi bila potrebna zaradi odpovedi klirinškega sporazuma med obema državama. Pričakovati je, da se bo promet med obema državama vrnil v svojih devizah. Gospodarski krogi pričakujejo, da se bo pri teh pogajanjih uredilo vprašanje naših kontingentov za prihodnjo izvozno sezono.

Prosvetni tabor v Murški Soboti

V nedeljo 5. septembra bo ena največjih ljudskih prosvetnih prireditelj. Udeležbo na tabornu je obljubil tudi voditelj slovenskega naroda dr. Korošec. Poleg domačih govornikov bo govoril tudi znani mladinski in ljudski organizator g. Rudolf Smersu iz Ljubljane. Zato se bomo tega tabora v čim večjem številu udeležili, sebi v pouk, Premurcem v pobudo!

Iz železniške službe

Belgrad, 2. septembra, m. Na železniškem ravnateljstvu v Ljubljani je postavljen v 5. skup. za višjega svetnika na splošnem oddelku Miroslav Bertonec, dosedaj višji svetnik v kom. oddelku glav. ravn. drž. žel. v 6. skup. je postavljen za višjega kontrolorja v prom.-kom. odd. Avgust Stalovski, dosedaj višji kontrolor na kom. odd. glav. ravn. v 6. skup. je postavljen za poverjenika v strojnem oddelku ing. Rudolf Koudelka, dosedaj v strojnem oddelku subotičkega žel. ravnateljstva.

Belgrad, 2. sept. Semkaj je dospel holandski časnikar Wauters, velik prijatelj slovenskih rudarjev na Holandskem, ki je z njimi prišel tudi na izseljenski kongres na Brezje. Obiskal je ministra dr. Kreka.

Sporazum med ČSR in Sv. stolico

Praga, 2. septembra. TG. V političnih krogih potrjujejo vest, da bo modus vivendi med češkoslovaško vlado in sv. stolico prihodnje dni podpisan in objavljen. S tem preneha dolgoletno brez-pogodbno stanje, ki je oviralo razvoj odnosov med državo in Cerkvijo. Z novim modusom vivendi dobijo vse katoliške školije v češkoslovaški meji, ki se ujemajo z nacionalnim ozemljem. Nemogoče razmejitev školi na Slovaškem preneha in bodo vsi katoliki, ki živijo v mejah češkoslovaške države, odslej cerkveno odvisni le od čeških in slovaških školi.

V političnih krogih pripisujejo temu dogodku veliko važnost in so srečni, da se bo v razmeroma kratkem času dosegel popoln sporazum, to pa radi velike uvidevnosti sv. stolice kakor tudi radi modrosti češkoslovaških državnikov, ki jim je mnogo na tem, da se zadovoljijo katoličani in ohranijo čim boljše zveze s sv. stolico.

Iz Slovaške poročajo, da vlada po vsej deželi veliko veselje nad doseženim sporazumom. Ob tej priliki bodo morda 5. septembra cerkvene in državne oblasti začele organizirati nove školije v skladu s sporazumom.

Domači odmevi

„Jutrov“ beležkar in gospod Pera Žitkovič

Gospod, ki piše najboljše beležke v oddelku za notranjo politiko »Jutro«, je zelo brihten, zna se pa, če je treba, delati tudi zelo preprostega. Ker smo namreč namignili na zdravljenje gospoda Petra Žitkoviča v Jahimovu, kjer si navadno ljudje zdravijo revmatizem ali druge notranje bolezni, za politike in diplomate pa predstavlja to kraj sestankov, ki naj se čim bolj prikrivajo, se »Jutro« zateka k opatu Zavoralu in češkemu poslaniku pri Vatikanu, ki sta se sestala s Petrom Žitkovičem v tem luksuznem zdravilišču češkoslovaške republike. »Jutrov« beležkar pač ni pomislil, da je s tem sam izdal cilj Žitkovičevega zdravljenja med brati Čehi, ker eta to pač gospoda, ki se z bivšimi ministri predsedniki gotovo ne razgovarjata samo o vremenju in zdravilni moči jahimovskih vod ter družabnih dogodkih zasebnega značaja, ki take gospode ne zanimajo preveč. Veliko bolj važno pa je, kar »Jutrov« beležkar skriva, da se je namreč gospod Žitkovič razgovarjal tudi z gospodom Titulescom, ki je nato odpoval v svojo ljubljeno Moskvo, pri kateri je od nekdaj bil zelo dobrodošel kot posredovalec med sovjeti in zapadnimi silami, za katere sedanjí kurz jugoslovanske zunanje politike ne gre čisto tako natančno v tisti smeri, kakor si jo zamišlja tovariš Litvinov. Na drugi strani pa je odličnemu beležkarju »Jutro« prav tako dobro znano kakor nam, da se opozicija v naši državi danes ne skuša samo polastiti pravoslavne cerkve v svoje namene, da bi izpodkopala sedanjó vlado, ampak da se že precej časa trudi tudi z veliko bolj težavno nalogo, da bi mobilizirala proti režimu dr. Stojadinovića tuje sile, kar se je močno zapazilo že ob obisku nekakega zelo odličnega inozemskega državnega reprezentanta v naši prestolnici.

O tej stvari pišejo že precej časa vsi večji inozemski listi in kakor nalašč beremo na primer ravno danes v nemški »Kölnische Volkszeitung« v članku, ki ni bil napisan v Belgradu, ampak v Nemčiji sami od znanega, dobro informiranega dr. J. A., med drugim sledede: »Interesi Jugoslavije ne opravičujejo samo politike, ki se ne omejuje samo na en sam narod (»Jutro« beležkar bi rekel »pleme«), ampak hoče spraviti v pravo medsebojno razmerje vse narode in vere Jugoslavije. K tej notranjepolitiki smernici pa spada tudi taka zunanja politika, ki išče prijateljstva vseh zapadnih ter srednje- in južnoslovenskih sil brez izjeme, saj je Jugoslavija po svoji naravi posrednik med zapadom in vzhodom. Zato pa ni nič čudnega, da ne-

katere tajne tuje sile, ki jim taka osamosvojitev Jugoslavije ne gre preveč v račun, skušajo izraziti odpor gotovih višjih krogov pravoslavne cerkve v svoje lastne politične namene.

Temu je treba dodati samo, da tem tujim silam pomagajo domače in sicer zelo vidne, med katero na vsak način spada gospod Peter Žitkovič. Moti se pa »Jutrov« beležkar, če misli, da so gospodje okoli »Slovenca«, kakor on pravi, zaradi tega nekam nervozni ter povsod vidijo zarote in črne nakane. Mi bi na mestu gospoda beležkarja »Jutro« sklepali bolj pravilno, da »klerikalcem« zaradi tega ni treba prav nič, da bi bili nervozni, temveč da bi morali biti nervozni — in najbrž tudi so — gospodje, ki so blizu »Jutrovemu« beležkarju, ker jim pač ne more biti preveč prijetno, če gospod Peter Žitkovič s pomočjo skupinskih fotografij iz lepega Jahimova sam skrbi za to, da svet izve o visoki družbi, v kateri se je kretal, gotovo ne zaradi zdravljenja svojega revmatizma, ampak iz vzrokov, ki za vsakega pametnega človeka leže na dlani in so »Jutrovemu« beležkarju samemu najbolj znani. Dočim dela famozni gospod Vojislav Janjić na notranji fronti, je gospod Peter Žitkovič delaven na zunanji in le to smo hoteli konstatirati brez vsake nervoznosti.

Kako dolgo še?

Glavni organ JRZ »Samouprava« ostro obsoja politične kroge, ki ne izbirajo sredstev v svoji borbi zoper sedanjó vlado, in pravi:

»Gnusa podkpanja in laži, ki jih širijo demagogi in razni prevarntni elementi celo v cerkvah, privlačujejo radovedne ljudi, ki niso nikoli hodili v cerkev in so bili celo njeni sovražniki. In dočim se cerkve polnijo z brezverci, se mnogi pravoslavci iz cerkva oddaljujejo, ker ne morejo razumeti, kako se strinja z dostojanstvom svetosavske cerkve, da se z njenih prižnic širijo laži in klevete. Medtem ko se nasprotniki vlade dr. Milana Stojadinovića v svojem obupu sprašujejo: Ali nam niti prižnice ne bodo pomagale?, se vsi trezni državljani kakor Cicero sprašujejo: Kako dolgo se bo zlorabljalo naše potrpljenje? Kako dolgo se bo sejal razdor in nemir v naši državi? Kako dolgo bodo še smeli ljudje zaradi tega, da bi se vrnili na oblast, tlačiti cerkev v svojo politično mlakužo? Ali naj cerkev postane politično sejmšče? Dovolj je vsega tega! Zakaj tudi potrpljenje ima svoje meje, in mi, ki smo pravoslavci in resnično ljubimo svojo cerkev, ne bomo dovolili, da se cerkev zlorablja za take epkulacije.«

Kongres kirurgov v Ljubljani

Ljubljana, 2. septembra.

Jutri zjutraj, v petek ob devetih dopoldne se prične v Ljubljani in sicer v univerzitetni dvorani kongres jugoslovanske kirurškega društva. Na kongres so razen domačih kirurgov iz Slovenije in države prišli tudi gosti iz bratskih slovanskih in zavezniških držav.

Poklic zdravnikov je sam na sebi za človeštvo tako pomemben, da moramo z velikim veseljem in spoštovanjem pozdraviti v Ljubljani zbrane najodličnejše zdravnike iz najdelikatnejše njihove stroke, kirurge, ginekologe, okulistice, otologe, torej celotne operativne veje medicine. Imamo pa še posebej razlog, da se kongresa naših kirurgov veselimo. Pri nas se zadnja leta toliko poudarjajo strahotne razmere na zdravstvenem polju, zlasti glede na razmere v ljubljanski bolnišnici, da pomnjenja ob takem času sklicanje kongresa kirurgov pravo koražjo, veliko voljo naših zdravnikov do novih spoznavanj najtežjih človeških bolezni. Čeprav morda razmere v naši ljubljanski bolnišnici niso take, kakor bi morale biti, če nas vse tišči k tlom, če se moramo povsod stiskati, se za vsako novo postelj v bolnišnici tako rekoč boriti, čeprav morda nimamo tako sijajnih, tako dragih, tako modernih aparatov in zdravniških instrumentov, pa imamo zato zdravnike, ki niso zgolj to, ampak so v pravem smislu ljudje med ljudmi, dobroniki vseh in vsakogar, ljudje s čutečo dušo in srcem. Tudi zato zbrane kirurge najtopleje pozdravljamo.

Pri tem upamo in smo prepričani, da se bodo sedanje mizerne razmere čim prej popravile. Saj vidimo, da se delajo vsaj poskusi, kako zaenkrat za silo rešiti to stvar. V Mariboru smo letos dobili nov paviljon v bolnišnici, tudi v Ljubljani je nova stavba za drugi kirurški paviljon že pod streho, drugo leto bosta oba stavbi mogli biti že izročeni svojem namenu. Pri tem nečemo pozabiti omeniti, da je potrebno samo za dostojno opremo ljubljanskega novega kirurškega oddelka približno 3 milij. din. Ta denar se mora dobiti, ker sedanjih razmer, ko vidimo bolnike s strašnimi ranami, težke primere, ki leže po dva na eni postelji, pa tudi po tleh, ne moremo več dolgo gledati in prenašati.

Ze danes so prišli v Ljubljano zdravniki gostje iz države in inozemstva. Tako so prišli iz češkoslovaške prof. dr. Kostlivi, prof. dr. Mikula in prof. dr. Koch iz Bratislave, prof. dr. Greif ter primarij dr. Budimiljić iz Prage, izmed bolgarskih kirurgov je prišel prof. dr. Stanišev iz Sofije, dalje od Grkov prof. dr. Gerulanus iz Aten, iz Romunije prof. dr. Jiani iz Bukarešte, iz Pariza pa prof. dr. Dreyfus-Le Foyer. Izmed domačih kapacitet naj omenimo zgolj prof. dr. Kostića in prof.

Zadnja vest:

Anglija presoja položaj mirno

London, 2. sept. AA. Predsednik vlade Chamberlain, ki se mudi na Skotskem, se bo vrnil v London v pričetku prihodnjega tedna, da bo predsedoval seji vlade v četrtek. Na tej seji bodo razpravljali o mednarodnih vprašanjih. Britanska vlada spremlja z veliko pozornostjo dogodka na Sredozemskem morju; iz krogov, ki so blizu vladi, se

dr. Kojena iz Belgrada, profesorje dr. Saltykova, dr. Dursta, dr. Budimljevića, dr. Pliverića in dr. Plaskovića iz Zagreba, izmed Slovencev pa prof. dr. Lavriča in prof. dr. Zalokarja iz Ljubljane ter prof. dr. Čerčića iz Maribora. Imenovani in drugi kirurgi bodo v petek in soboto obravnavali med seboj zlasti dvojce najzanimivejših vprašanj: spoznavanje in zdravljenje vnetja trebušne mrene ter spoznavanje in zdravljenje ledvičnih kamnov. Vsega bo iz prve teme 22 predavanj, iz druge pa 9 predavanj, dočim je na kongresu še na programu 30 drugih predavanj iz vseh strok kirurgije. Nocoj ob 8 so imeli kirurgi, ki so se zbrali na kongresu v Ljubljani, v hotelu Bellevue prijateljski sestanek, kjer so se podrobno pogovorili o celotnem programu kongresa, si med seboj utrdili stare vezi ter navezali novih slikov. Jutri dopoldne pa bo slovesen začetek kongresa, ki bo pod pokroviteljstvom bana dr. M. Natlačenca. Po končanem kongresu v soboto popoldne se bodo kirurgi odpeljali na Bled, kjer jih bo pogostila zdraviliška komisija.

Strašen vihar

Hongkong, 2. septembra. AA. (Reuter). Bati se je, da je v eredišču mesta izgubilo življenje več ko 100 ljudi zaradi strašnega orkana in da je številno žrtev na morju še večje. Ogenj, nastal zaradi orkana v kitajskem okraju, je terjal mnogo žrtev. Velik del mesta se je porušil in pokopal pod seboj cele družine. Večina ladij je v obupnem stanju.

Iz sovjetskega raja

Berlin, 2. septembra. AA. (DNB). Iz Moskve poročajo, da si je po poročilu »Izvestij« predsednik ukrajinske vlade 30. avgusta sam vzel življenje. Očitali so mu, da hoče Ukrajino odcepiti od sovjetske Rusije.

Locarno, 2. septembra. AA. (DNB). Anglež Campbell je na jezeru Maggiore popravil svoj večerajšnji hitrostni rekord za motorne čolne; dosegl je na progi dolgi eno angleški miljo, hitrost 208,4 kilometrov na uro.

Rim, 2. sept. b. Iz Tirane poročajo, da je tjakaj prisel poslanik vlade generala Franca mr. Manuel Travecedo. Albanska vlada je bila med prvimi, ki je priznala vlado generala Franca.

Pariz, 2. sept. b. Vsi francoski državljani v nacionalistični Španiji so bili obveščeni, da bodo morali v roku 24 ur zapustiti Španjo.

Križem po velesejmu

Z misijonske razstave: prvi dan razstave so si visoki gostje ogledali misijonsko razstavo. Jezuitski pater Laderhas je zastopnik kralja generalu Dodicu, ministru dr. Korošcu in banu dr. Natlačnu razkazoval znamenitosti razstave.

Ljubljana, 2. septembra.

Zdi se, da bo vreme letošnji velesejski pridelitvi naklonjeno, vsaj vremenski preroki trdijo tako. Zaradi sončnega dne je vladalo včeraj in danes na razstavnem prostoru živahno vrvenje. Obisk je bil oba dneva kar zadovoljiv, bo pa zlasti narasel v soboto in nedeljo, ko bodo pritisnili na velesejem deželani. Največje pozornosti je seveda deležna časnikarska razstava. Oblegani so zlasti paviljoni, v katerih so na vpogled tehnične zanimivosti in iznajdbe, zlasti iz tiskarske stroke. Močno so obiskovalci zanimajo posebno za klišarno Jugoslovanske tiskarne, kjer skušajo na vsak način prodreti v skrivnost te pomembne grafične panoge. Osebe v klišarni mora ves dan pojasnjevati radovednim obiskovalcem posamezne faze postopka pri kliširanju. Nič bolje se ne godi stavcu, ki stavi na »Intertypu« v paviljonu N »Ljubljanske Novice«. Ljudje se kar ne morejo odtrgati od genialnega stroja, ki tako pokorno in elegantno izvršuje svoje delo. Tudi radijska postaja in strojaldjepis v paviljonu J sta deležna pozornega zanimanja. Vse te stvari vzbujajo zlasti pri širših slojih občinstva veliko pozornost. Številni pa so tudi obiskovalci, ki se del časa pomude tudi pri steklenih omarah, v katerih so razstavljeni kulturni spomeniki in dokumenti iz razvoja našega časnikarstva.

Nad vse razveseljiv pa je zlasti obisk v paviljonu, kjer razstavlja Jugoslovanska tiskarna in naši listi. Vsi obiskovalci so presenečeni nad tem, da razstava na razmeroma majhnem prostoru vsebuje toliko bogastva. Vsak kotiček v paviljonu je porabljen, toda kljub temu ne napravi razstava vtisa prenatrpanosti, temveč nasprotno tudi arhitektonsko in estetsko predstavlja pestro zaokroženo celoto. Občinstvo si z občudovanjem ogleduje 64 debelih foliantov »Slovenca«, ki so postavljeni v sredini paviljona, zanima pa se tudi za številne izvirne grafike, ki mu nazorno pojasnjujejo pomembne ugotovitve iz uspehov in razmaha katoliškega časopisja. Ne smemo pa pozabiti tudi okusne razstave mariborske Cirilove tiskarne, ki je s številnimi razstavljenimi časopisi in tiskovnimi prikazala svoj veliki napredek in razmah. Cirilova tiskarna ima svojo razstavo v paviljonu N.

Od ostalih razstav zlasti predstavlja misijonska razstava Indija veliko kulturno dragocenost, obenem pa tudi privlačnost. Mnogo obiskovalcev se ustavlja v njenem paviljonu, kjer občudujejo skrivnosti te tajinstvene dežele in se divijo našim junaškim misijonarjem. O tej pomembni razstavi bomo spregovorili še podrobneje.

Prva predstava varietete

Velesejska uprava si vsako leto prizadeva, da bi tudi na veseljem prostoru ustregla obiskovalcem. V ta namen že nekaj let nazaj prireja varietetske predstave. Tudi letos je uprava poskrbela za variete, ki nastopa v paviljonu K. Snoti ob pol 9 je bila otvoritvena predstava, pri kateri se je nabralo precej občinstva.

Za najmenitnejšo točko sporeda poskrbita dve mali opici, ki sta res začuda dobro dresirani. Vozita na biciklu, zdaj vsaka na svojem, zdaj obe na enem in pri tem uganjata prikupne akrobacije. Zivalici pokažeta še mnogo drugih ljubkih prizorov, ki vzbujajo med gledalci prisrčen smeh. — Precej napet, na trenutke skoraj dih zaustavljajoč, je nastop akrobata in akrobatinje na drdralkah. Poleg elegantnih plesov nam akrobata pokažeta vrtilomne, divje vrtince, ki so res učinkoviti. — Izvrstni so tudi trije akrobatje, ki pokažejo moštrske kose talne in višinske telovadbe. Obenem pa so ti možje tudi sijajni žonglerji.

Kulturnost boštanjskih naprednjakov

Sevnica, 30. avgusta.

V nedeljo, dne 29. t. m. je bil v Boštanj pri Sevnici prosvetni tabor. Mlado prosvetno društvo, ki je bilo ustanovljeno šele pred nekaj meseci, si je postavilo svoj »Jegličev dom«. Kdor pozna razmere, se mu zdi skoraj neverjetno. Boštanj je veljal za nepremagljivo nasprotno trdnjavo. Toda v nedeljo se je začela ta trdnjava podirati. Kakor nalašč je po dolgotrajnem deževju ta dan zopet zasijalo sonce. V Boštanj so se zgrnile množice, kakršnih še ta ni videl. Govorniki, med njimi minister dr. Krek so gozdolne navdušili množico za naše ideale. To je pripeljalo k nastopu našega tabora, da so kakor v omedlevici hodili po vasi. Srce jim je pokalo od žalosti in zavisti, ko so primerjali to tisočero množico z ono peščico ljudi, ki so jo zbrali nekaj nedelj prej na svojo velekulturno prireditev »veselico s plesom«. Da bi si malo ohladili jezo, so med popoldanskim nastopom fantovskih in dekliških odsekov hoteli tudi oni prideliti kako stvar, ker pa niso imeli pripravljenega drugega programa, so šli podirati stavoloke. To pa to, postavili so se pa le! Lahko se ponosno trkajo na svoja viteška prsa!

Toda, to še ni dovolj! Za viteze je treba večjega junaštva. Ko so se v miraku vračale proti

To so poleg nekaj plesnih nastopov glavne točke varietetskega programa, ki ga je včerajšnje občinstvo še dokaj toplo sprejelo.

Moderni dnevnik v filmu

Danes popoldne je bila v paviljonu K prva predstava zvočnega filma o nastanku modernega dnevnika. Film je nemškega izvora in režijsko zelo posrečen. Spretno nam kaže organizacijo uredništva modernega dnevnika, zlasti poročevalstvo, delo za list v tiskarni od stavnega stroja orjaške rotacije ter organizacijo uprave in razpošiljanja lista. Priznati moramo, da, kar se tiskarstva tiče, zaostajamo za nemškimi listi zaradi naših majhnih razmer, zaradi katerih nam niso potrebni taki orjaški stroji, kakor jih vidimo v filmu, na drugi strani pa je treba poudariti, da se v organizaciji uredništva in poročevalske službe naši dnevniki morejo z uspehom kosati z nemškimi. Kar se same hitrosti postanka časopisa tiče, pa so tudi naše tiskarne dovolj moderno opremljene, da morejo ugoditi izdajateljem listov. Film je zelo zanimiv in poučen ter občinstvu toplo priporočamo obisk.

Vodstvo po razstavi slovenskega časnikarstva

Da bi omogočili večjemu številu občinstva, da se spozna z nastankom in razvojem listov, je odločeno, da bo vsak dan razstave vodstvo po tiskarni in uredništvu »Ljubljanskih novic« 1937. Strokovnjaki bodo poljubno raztolmačili delo uredništva in delo tiskarne, ki delata v popolnem obsegu na velesejmu. Vodstvo bo vsak dan ob 10, 11.30, 15 in 17.

Telefon uredništva in uprave »Ljubljanskih novic 1937« je 26-44.

Tekmovanje harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal za leto 1937-38 bo letos v nedeljo, dne 12. septembra na ljubljanskem velesejmu.

Otroški zbor pri Novi Štiti

Vsako leto prinaša vedno novo veselje naši mladini ta otroški tabor. Tako tudi v nedeljo, dne 29. avgusta. Vsaj tisoč drobnih glav se zbere iz Ribnice, Sodražice, Dolenje vasi, Loškega potoka, z Gore in Vel. Poljan. Ostali del dekanije ima svoj tabor v svoji bližini. Iznajdljivost gospodov katehetov vsako leto izmisli nov program. Po cerkveni pobožnosti, pri kateri se cerkev kar trese od otroškega petja, je tabor zunaj cerkve pod starodavnimi lipami. Sicer je močan dež zadržal mladino dalj časa v cerkvi, a to otrokom ne vzame poguma. In res, ploha se je odpeljala naprej, otroci pa so z neskaljenim veseljem nastopili na odr. Vsa prireditve je bila za letos prepletena z misijonsko mislijo, posvečeno posebno svetniškemu misijonarju Frideriku Baragi. Do solz je ganil sodraški zborček z ljubkim petjem in misijonskimi deklamacijami. Dolenjevaški, potoški, gorniški, poljanski so popisovali življenje in delo Barage in proslavljali požrtvovalne misijonarje, ribniški pa je podal srčan prizor, ki je vnel mladež za Marijo. To je prava vzgoja, ki dvigne do najčistejšega veselja. Mnogi odrasli navzočni so odkrito priznavali: Hvala vam, ljubka mladina, gg. katehetje in sodelujoče učiteljstvo, za neskaljeni duhovni užitek!

Velike nagrade za obiskovalce novinarske razstave

Uprava »Slovenca«, »Slovenskega doma«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« bo razdelila med obiskovalce razstave slovenskega časopisja na ljubljanskem velesejmu

460 nagrad

Dala bo:

10 obiskovalcem »Slovenca« celo leto brezplačno
20 obiskovalcem »Slovenca« 6 mesecev brezplačno
100 obiskovalcem »Slovenca« 1 mesec brezplačno

★

10 obiskovalcem »Slov. dom« celo leto brezplačno
20 obiskovalcem »Slov. dom« 6 mesecev brezplačno
100 obiskovalcem »Slov. dom« 1 mesec brezplačno

★

100 obiskovalcem »Domoljuba« celo leto brezplačno

★

100 obiskovalcem »Bogoljuba« celo leto brezplačno

★

Nagrajence bo določil žreb.

Pogoji:

1. Vsakdo, ki se hoče udeležiti nagradnega žrebanja, mora obiskati paviljon, v katerem razstavljajo podjetja, ki so v okrilju K. T. D. in kjer bo vsakdo lahko dobil obširen pregled vsega našega tiska, zlasti »Slovenca«, »Slovenskega doma«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«.

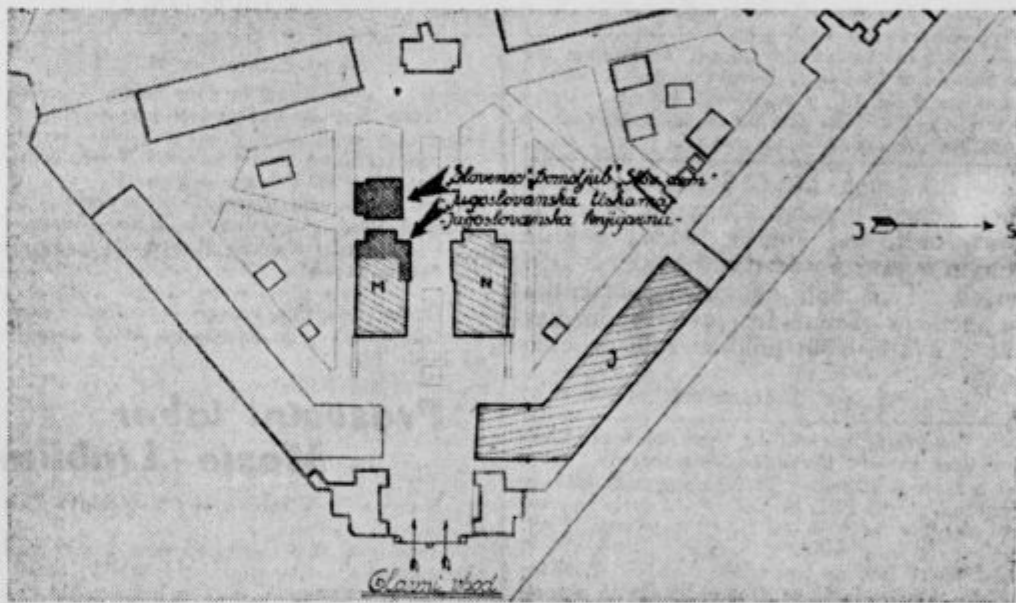
2. Kdor hoče sodelovati pri žrebanju, mora kupiti en izvod časopisov, ki bodo v našem paviljonu na prodaj.

3. Obenem s kupljenim časopisom bo prejel vsakdo brezplačno krasen prospekt z lepimi slikami v bakrotisku, ki ga je natisnila Jugoslovanska tiskarna. Prospekt bo opremljen s številko in z žigom naše uprave in ga je treba dobro shraniti. (Nenumeriran prospekt bo na razpolago tudi drugim obiskovalcem naše razstave.)

4. V nedeljo 19. septembra bomo objavili izžrebane številke in vrste nagrade. Kdor bo imel na svojem prospektu izžrebano številko, naj prospekt s svojim natančnim naslovom pošlje na »Propagandni oddelek Slovenca« v Ljubljani, nakar mu bomo list takoj začeli pošiljati. Onim, ki so že naročniki naših listov, pa bodo izžrebani, bomo odgovarjajočo naročnino knjižili v dobro.

Uprava

»Slovenca«, »Slovenskega doma«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«.

Na sliki vidimo tloris razstavnega paviljona podjetij, ki so v okrilju KTD (časopisni konzorcij, tiskarna in knjigarna) in prostora v paviljonu M, kjer bo klišarna Jugoslov. tiskarne v obratu

Vsa naročila (naročnina in oglasi)

za naše liste »Slovenca«, »Slovenski dom«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« se sprejemajo na velesejmu v našem paviljonu poleg paviljona M. Ondi so vam na razpolago tudi vsi navedeni časopisi. Istotam dobite tudi vse informacije, tičoe se naročnine in oglasov.

Čudna pomlad v Žužemberku

Suhi krajini grozi lakota

Žužemberk, 31. avg.

Po strašni toči je bilo drevje tako okleščeno, da je bilo brez vsega zelenja. Pogrnalo je nove poganjke v jeseni in sedaj v jeseni je v najlepšem cvetju. Isto opazujemo na krompirju, ki je začel po toči znova rasti in so njive krompirja v cvetju, kakor v začetku junija. Krompir bo zato za seme neuporaben, kolikor ga bo ostalo, ker je začel tudi zelo gniti. V gozdovih pa ni pomladi, ker je utihnilo vse petje ptic, ki jih je toča popolnoma pobila. Pač pa so se zaklatili v naše gozdove divji prešiči, ki prizadevajo kmetovalcem na polju občutno škodo.

»Pomlad« je tudi v naših žitnicah, ki so popolnoma prazne, čeprav je jesen. Pšenica in ječmen

Reševanje ponesrečenega dijaka Švajgerja

Kranjska gora, 31. avgusta.

Podružnica SPD Kranjska gora sporoča:

Z ozirom na Vaše poročilo o ponesrečenem Antonu Švajgerju v Priskanku blagovolite vzeti sledeče na znanje:

Anton Švajger, dijak srednje tehnične šole, se je ponesrečil v nedeljo, dne 29. avgusta na snežišču pod Prisojnikovim oknom. Zdrčal je kakih 250 m; pod snežiščem ga je vrglo ob skalo, kjer si je razklal lobanjo in vdrl prsni koš.

Delavec Bratina je prišel okrog 3. popoldne v koč na Gozdu in sporočil, da je ponesrečenec mrtev. Ker je bil delavec Bratina precej prestrašen, sem poslal na lice mesta nekoga dijaka-jurista, ki je tudi zaposlen pri gradnji nove ceste na Vrhič in nekoga delavca, da ugotovita, da je ponesrečenec res mrtev. Oba sta takoj odšla in bila v pol drugi uri že pri ponesrečencu. Ugotoviti sta mogla le smrt.

sta bila letos izredno slaba in smo po večini že vse porabili, ker poleti nismo imeli kaj drugega jesti. Fižol in vso zelenjavo je uničila toča, ostanke zelja pa so temeljito popravile gosenice. Vinogradi so začeli po toči znova zeleneti in so pogrnili novo zalego in bodo v kratkem v najlepšem cvetju, kakor spomladi. Take slabe letine in tako velikega pomanjkanja živeža ne pomnijo niti ljudje, ki so učakali devetdeseto leto svojega življenja. Ljudje s strahom gledajo pri prihodnosti. Radi bi si pridelali kaj denarja pri gradnji ceste Gradene-Zužemberk. Zato je bil tolikšen naval delavcev, ki bi radi delali, pa dela niso dobili, da so morali posredovati orožniki. Sedaj pa je kredit že izčrpan in bo delo ustavljeno. Nujno prosimo bansko upravo in čestni odbor, da se letos vsa dela vrše v prvi vrsti v kra-

Medtem sem poslal po rešilno ekspedicijo v Kranjsko goro. Ta je prispela okrog 17.30 v koč in bi bila nastopila takoj reševanje, ako bi bil ponesrečenec še živ. Čakali smo na jurista, da se vrne in poroča. Ko se je vrnil, je izjavil, da je Švajger mrtev. Sporazumno z kr. gorsko reš. ekspedicijo smo odločili, da vstopi ta jutraj ob 5 v steno in prinese ponesrečenca h koči.

Jutraj je padel dež, megla je stala do tal. Vedeli smo, da bo reševanje zelo oteženo. Moštvo ekspedicije je hladnokrvno nastopilo pot, dež je bil in reševalci so bili v kratkem času premočeni do kože. Z vso vztrajnostjo so se dvigali prestrašeni pod okno, kjer so našli Švajgerja, ga takoj omotali v vrečo in ga pričeli spuščati po precej eksponiranih mestih nizdol. Reševalci so bili radi mokre skale sami v precejšnji nevarnosti. Z velikim trudom je ekspedicija prispela s ponesrečenim Švajgerjem okrog 15 h koč. Od tu je bil prepeljan Švajger v mrtvašnico v Kranjsko goro. Ekspedicija zasluži res pohvalno priznanje za to težko delo.

Švajgerja so danes odpeljali v Ljubljano, kjer bo pokopan.

Drobne novice

Koledar

Petek, 3. septembra: Evfemija, Doroteja in tovarišice.

Sestanek v sešestju Lutz-tovarna peč, telefon 32-52

— Slavnost na predvečer rojstnega dne kralja Petra II. na Bledu. Dne 5. septembra na predvečer rojstva Nj. Vel. kralja Petra II. priredi zdraviliška komisija na Bledu slavnostni sprevid in razsvetljavo čolnov na jezeru. Sprevid krene od pristanišča do kraljevega dvorca Suvobora. Zdraviliška komisija vabljeno vabi k tej slovesnosti.

— Prosvetno društvo na Trati (Trata-Gorenja vas) prosi vse gg. fotografe, ki so slikali nedeljski tabor, da mu odstopijo proti odškodnini po en izvor slik za društveni arhiv.

— »Miklova Zala« v Tunjicah. Igra »Miklova Zala« bodo prihodnje nedelje ob treh popoldnih igrali v Tunjicah pri Kamniku. Pri igri bo nastopilo nad sto igralcev in igralk. Vsi vabljeno vabljeno!

— Slovenski železničarji na svetovno razstavo v Pariz! Včeraj dopoldne ob 9.44 je odpotovalo okrog 130 slovenskih železniških uradnikov na svetovno razstavo v Pariz. Vozili se bodo skozi Salzburg, München, Mainz, Düsseldorf, Bruselj, v Parizu pa se zamude nekaj dni, nakar se vrnejo skozi Ljubljano, Zermatt, Milan, Benetke v Ljubljano. Potovanje bo skupno trajalo 15 dni. Potovanje je priredilo Društvo železniških uradnikov. Železniška uprava je dala potnikom udobne vagone, v katerih se bodo vozili ves čas potovanja.

— Ravnanje z bolniki v umobolnici. »Slovenski Narod« ob 1. septembra je napadel upravo umobolnice na Studencu, češ da z bolniki surovo in nehumano ravna. Z ozirom na ta napad smo naprosili sporočiti javnosti, da je uprava potrebno ukrenila, da se bo zaveda na pristojnem mestu razčistila in da se bo tudi zavaroval ugled državnega zavoda.

— Kaj bi igrali? To stalno vprašanje, ki si ga morajo zastavljati voditelji naših ljudskih odrov. Preizkušen vodnik in svečalec je naša edina gledališka revija »Ljudski odori«, ki je namenjena posebno podoželskim potrebam. Prav posebno jo cenijo zaradi številnih tekstov: iger, igrice, zbornih deklaracij in drugih nastopov, ki jih prinaša za vse različne prilike v teku leta. — Prvi zvezek v obsegu nad 40 strani drobnega tiska bo izšel tretji teden v septembru. Letna naročnina (šest zvezkov s skupno najmanj 240 strani drobnega tiska) znaša samo 80 din. Naročila naslavljaite na Založbo ljudskih iger, Ljubljana, Zarnikova ulica 16.

— Ustna dražba, razpisana pri direkciji šum v Ljubljani za dan 9. oziroma 24. septembra 1937. se preloži na dan 29. septembra oziroma 20. oktobra t. l. Sprejemajo se le pisane ponudbe.

— Putnik priredi od 4. do 8. septembra izlet v Trst. Cena 155 din. — Odhod v soboto ob 15. — Prijave sprejemamo do 3. t. m.

— Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2, vpisuje dnevno od 9 do 12 in od 15 do 18 ure. Solnina 110 din ali 230 din. Vsa pojmasla daje vodstvo zavoda brezplačno.

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžete zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Vpisovanje v enoletno trgovsko šolo »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15 je eedaj vsak dan. Tukajšnji enoletni trgovski tečaj je potrjen od ministrstva. Absolventi z malo maturo imajo posebne pravice za trgovinsko obrt. Pouk se prične 14. septembra.

— Solsko leto na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15, se prične 14. septembra. Vpisovanje in informacije vsak dan dopoldne in popoldne.

— V Postojnsko jamo in na Rakek dne 5. t. m. Izletniki, ki so se prijavili pri Zadrugi železniških uradnikov »Dom« v Ljubljani, hotel Metropol, se odpeljejo iz Ljubljane ob 6.15 v rezerviranih vagonih.

— Sadno vino ali sadjevec. Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Po novejših virih in lastnih izkušnjah za slovenske sadjarje priredi M. Humeč, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, cena 10 din. — Knjižica je namenjena predvsem kmetovalcem-sadjarjem in vsem onim, ki imajo sadne vrtove in si iz sadja, ki je posebno primerno za izdelovanje sadjevca, pripravljajo v današnjih težkih časih res okusno, ceneno in trpežno pijačo. Vsa navodila glede priprave, posodja in ravnanja pri pripravi te pijače so v knjižici dobro razložena, prav tako so kipeenje, uporaba tropin, izdelava kisa in sadnih sokov v knjižici strokovnjaško obdelani. Zato knjižico tolo priporočamo.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Ljubljana

1 Razstava bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa v Ljubljani prireja leto za letom razstave cerkvenih oblačil, ki jih oskrbuje predvsem za uhožne cerkve ljubljanske škofije, po želji svojih dobrotnikov pa tudi za misijonske kraje. Letos bo ta razstava v dvorani škofijske palače od nedelje, 5. septembra, do četrta 9. septembra. Odprija bo vsak dan od osmih do dvanajstih dopoldne in od dveh do šestih popoldne. Kakor vsako leto, so tudi letos vsi razstavljeni predmeti prav lepo izdelani in lahko služijo kot vzorec temu, kar je primerno za božjo službo. — Vabimo, da si razstavo vsakdo ogleda, zlasti vsi, ki se zanimajo za cerkveno umetnost.

1 Dve številki »Ljubljanski Novic«, lista, ki se urejuje in tiska na časnikarski razstavi v paviljonu N, sta že izšli. Včerajšnja prva je objavila poročilo o otvoritvi in mnogo drugih zanimivosti. Se bolj peštra pa je današnja številka. List urejuje g. Gmajner, sodelujejo pa pri njem vsi ljubljanski časnikarji.

1 Prosvetno društvo »Ljubljana-mesto«. Drevi ob 8 je redni sestanek vsega članstva v društvenih prostorih v Gospodarski zvezi. Ker je sestanek velike važnosti radi bližnjega javnega nastopa, prosimo polnoštevilne udeležbe. Istotam se sprejemajo tudi novi člani in članice. — V nedeljo se udeležimo tabora v Mostah. Zbirališče za vse članstvo je ob 7.15 na dvorišču Vzemljene zavarovalnice, odkoder bo skupen odhod v Moste. — Tajnik.

1 Fantovski odsek Trnovo ima drevi ob 8 svoj redni sestanek. Govor bo o naši udeležbi v Mostah!

1 Salezijanska prosveta na Kodeljevem vabi članstvo vseh odsekov na skupni sestanki, ki bo drevi ob 8 v društveni sobi v Mladinskem domu.

1 Orjaški žerjav na dvorišču hotela »Slon«. Danes popoldne so ljubljanski radovedneži, ki vsak dan zvesto spremljajo podiranje, oziroma zdaj že izkopavanje zadnjih temeljev bivšega hotela »Slon«, vendarle prišli pošteno na svoj račun. Danes dopoldne so namreč na stavbišču montirali ogromen žerjav, ki ga bodo potrebovali za hitro prenašanje materiala. Orjaška naprava res zasluži pozornost. Visoka je 23 metrov, njena »roka«, ki bo prenašala material, pa 15 metrov. Nosilnost žerjava je naslednja: do 10 metrov visoko dvigne 3000 kilogramov, do 15 metrov 2000 in do 20 metrov 1500. Žerjav obratuje seveda na mehanični pogon. Naprava stoji na velikih tračnicah in se da po potrebi v celoti premikati sem in tja. Stavbna družba, ki podira hotel »Slon«, je stroj kupila v Dugi reši pri Karlovcu. Na stavbišču so napravo pripeljali seveda razkosano. Glavni sleber so sestavili na tleh in ga danes s pomočjo »roke« in skripčevja dvignili kvišku.

1 Pod avtomobil je padla 21 letna Mohar Slavka z Viča. Dopoldne se je peljala s kolesom proti Viču, pa ji je nenadoma prišlo na kolesu slabo. Izgubila je oblast nad krmilom, kolo je zavilo na sredo ceste, kjer je v tistem trenutku pripeljal za njo avtomobil. Avtomobil jo je podrl na tla, toda Moharjeva je k areči preživela nezgodo brez hujših poškodb. Zdravi se v splošni bolnišnici.

Zobozdravnik

dr. Josip Tavčar

od 4. do 26. t. m. ne ordinira.

1 Star znanec policije je bivši trgovski potnik Milan. Ze mnogokrat so imeli gospodje na policiji priliko pogovarjati se z njim med štirimi očmi pri aktu, ki se mu pravi zaslišanje. Te dni je Milan epet spremljen stanovanje ter se preselil na policijo. Pred nekaj meseci je Milan izvalil od neke gospodične v mlekarni na Novem trgu 200 din posojila ter izročil v zastavo zastavni listek za 600 dinarjev, na katerega je bilo zastavljeno kolo. Kljub temu, da ji je Milan zagotovil, da ji v kratkem prinese denar nazaj, je gospodična zaman čakala. Slednji je šla v zastavljalnico, kjer je pri blagajni plačala 435 din, toda kolesa ji niso mogli izročiti, ker je bil vinkuliran. Zastavni listek pa sploh ni bil Milanov, nego ga je moral neke najti ali pa si ga je prisvojil na nepošten način.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62; in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Opera

Začetek ob 20.

Sobota, 4. sept. »Pod to goro zeleno...« Opereta. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Nedelja, 5. sept. »Ero z onega sveta«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Ponedeljek, 6. sept. Zaprti. Torek, 7. sept. »Cavalleria rusticana. Izven. Predstava pred Glasbeno Matico. Znižane cene od 20 din navzdol.

Dnevna blagajna v operi začne redno poslovati v petek, dne 3. t. m. Odprija bo od 10 do 13 in od 15 do 17.

Prosvetni tabor

Moste - Ljubljana

Spored: V soboto ob 20 »Miklova Zala« na Oražnem travniku.

V nedeljo ob 8 zjutraj sprejem gostov v »Ljudskem domu«, nato sprevid po Zaloški cesti, Društveni ulici, Ciglarjevi ulici in Pokopališki cesti na taborni prostor.

Ob 9 sv. maša z govorom pred. g. Janka Cegnarja. Nato zborovanje.

Popoldne ob 14 litanije v cerkvi sv. Družine, nato telovadni nastop.

Moščani, izobesite zastave v soboto in nedeljo, zlasti ob tistih ulicah, kjer se bo pomikal sprevid.

Ljubljanci, okoličani, pridite, da skupaj praznujemo trideseto obletnico slovenske katoliške prosvete.

Vetopnice za »Miklovo Zala« dobite v trafikah g. Resnika, in ge. Vojska, v konzumu in pri gosp. Poru v Zeleni jami.

Nastop Pavle Bergotove

bo dne 10. septembra 1937 ob 20 v frančiškanski dvorani.

Pavla Bergotova je koloraturna operna in koncertna pevka, ki je leta 1936 dobila prvo nagrado na takratnem pevskem tekmovanju.

Na sporedu bo: Arija iz Bizetove opere »Ribiči biserov«, iz Puccinijeve velike opere »Turandot«, Donizettijeve opere »Bally« in iz Romijnjevega »Seviljskega brivca«. Zapela bo Schubertovo »Serenado« in arijo iz Verdijevega »Rigoletta«. To je prvi del.

Drugi del obsega: Arijo iz Donizettijeve Lucije Lamermoorke, Stolcov »Ples srečec«, Puccinijevo »Molitve« iz opere »Tosca«. Sledila bo svetovnoznana Gounodova »Ave Marija«, kateri bosta sledili še ariji iz Gabalanijeve opere »Wally« in iz Verdijeve opere »Traviata«. Pela bo v slovenskem jeziku. Pri klavirju bo Darko Zupančič.

Predprodaja vetopnic v pisarni »Pax et bonum«, v frančiškanski pasaji, vhod s Frančiškanske ulice od 8 do 12 dopoldne in od 3 do 7 zvečer. Telefon številka 38-28.

Celje

1 V evidenci celjske borze dela je bilo 1. septembra prijavljenih 271 brezposelnih (203 moških in 68 žensk). 20. avgusta pa je bilo 281 brezposelnih (210 moških in 71 žensk). Delo dobijo: 5 blapcev, 2 elektrovarilca, 2 brusarja stekla, 2 mizarja, 1 čevljar, 1 sodar, 1 slikar, 5 dekel, 4 kuharice, 2 gostilniški služkinji in 1 postrožnica.

1 O nadaljnjem obstoju celjskega okrognega odbora obrtniških združenj bo silepala izredna skupščina okrognega odbora, ki bo v nedeljo v Obrtnem domu s pričetkom ob 8 zjutraj.

1 G. dr. Jakob Zagar je zapustil Celje. V četrtek 2. septembra se je poslovil od Celja neumorni misijonar g. dr. Jakob Zagar in odšel na svoje novo službeno mesto v Kosovsko Mitrovico. V Celju je bil od 22.2 oktobra 1933 in storil v teh letih izredno veliko v čast božjo. Znan je bil kot tolažnik v žalosti, zato jih je mnogo v stiski prav

Madžarsko bombno letalo pristalo v Prekmurju

Maribor, 2. septembra. Danes zjutraj ob 1.15 je Mariborčane zbudilo bučanje ogromnega letala, ki je krožilo nad mestom. Letalo se je spuščalo tik nad strehe. Parkrat se je spustilo tudi nad okolico, potem pa se je znova vrnilo nad mesto. Nekako četr ure je trajalo kroženje, ki je prebudilo vee mesto, potem pa je vozilo v vzhodni smeri.

Davi je prispela iz Murske Sobote novica, da je skrivnostno letalo moralo pristati v občini Martijanci v Prekmurju. Omenjeno letalo je letelo čez Prekmurje že ob pol 1 po polnoči. Potem se je vrnilo in pristalo v bližini Martijancev. Pred pristankom je letalo nekaj časa krožilo nad zemljo, da je našlo primeren teren. Letalo je pristalo nepoškodovano, le kolesa so se udrla pol metra globoko v mehka tla. Iz letala je stopilo šest ljudi, ki so šli v vas povpraševati, kje so. Ko so zvedeli, da so še na jugoslovanskih tleh, so bili zelo potrli.

Davi je šla iz Murske Sobote komisija — okrajnim glavarjem na čelu, ki je odredila, da zastražijo letalo orožniki. Vseh šest oseb je ostalo v Martijanci.

Strela ubila očeta petih otrok

Celje, 2. septembra.

Snoči okrog pol 7 so črni oblaki pregnali ljudi iz ulic, ker je bilo pričakovati silnega neurja. Vendar pa nad Celjem samim ni bilo posebnega neurja, pač pa nad Smartnim v Rožni dolini, kjer je udarjala tudi strela, ki je tresla v hišo posestnika Kuglerja in jo zažgala. Ubila je posestnika samega, ki je bil takoj mrtev. Zene ni bilo doma, ker je v celjski bolnišnici, kjer je pred dnevi rodila fantka — petega otroka. Danes dopoldne je prišel neki tamošnji posestnik v bolnišnico z vozom po njo, da jo je odpeljal domov, vendar je našla dom v ruševinah, moža-očeta komaj rojenega fantka in štirih malih otročičkov pa mrtvega. Madžarski bombnik pristal v Prekmurju

rado pohitelo k njemu po tolažbo. Bil je tudi izredno delaven in požrtovalen član pri Vincencijevi konferenci in bil soustanovitelj prepovedne Ljudske kuhinje za katero se je posebno zavzemal. G. dr. Zagorja bomo ohranili v hvaležnem spominu za vse veliko dobro, ki ga je storil v Celju in mu želimo še nadaljnjih lepih uspehov v Vinogradu Gospodovcem!

1 Brivski in trizerski saloni bodo v nedeljo 5. in v ponedeljek 6. na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II ves dan zaprti; v sredo, dne 8. t. m. na praznik (Mali Smaren) pa odprti od pol 8 do 11.

1 Kino Metropol. Danes ob 16.15 in 20.30 veličasten rekordni šlager »Antonio Adverso« — carjev pustolovec.

Maribor

1 Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja. V ponedeljek 6. septembra, na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., bo ob 8 v etolni in mestni župnijski cerkvi pontifikalna sv. maša z zahvalno pesmijo »Tebe Boga hvalimo« in z molitvami za kralja.

1 Planinske maše v nedeljo 5. septembra: Ob 9: Mariborska koča, Smolnik, Uršlja gora; ob 10: Sv. Arah (Ruška koča). V mariborski frančiškanski cerkvi ob četrta na 5. — Aljažev klub.

1 Trgovine o praznikih. Včeraj smo poročali, da bodo mariborske trgovine v nedeljo 5. t. m. odprte ves dan. Združenje trgovcev za mesto Maribor pa nas sedaj naknadno obvešča, da bodo v nedeljo trgovine odprte samo dopoldne, popoldne pa bodo zaprte.

1 Pogreb blagopokojnega primarija dr. Hugona Robiča bo danes, v petek, popoldne ob 17 iz mrtvašnice v bolnišnici na mestno pokopališče na Pobrežju.

1 9 obloženecv zaradi ukradenih koles. Pred malim senatom okrognega sodišča se je govorjaval 21 letni Ivan Verk iz Draškovega sela. Poleg njega je sedelo na zatožni klopi še 8 soosumljencev. Obtožnica je očitala Verku 10 tatvin koles, ki jih je izvršil v Mariboru, Celju, Poljčanah in Smarju pri Jelšah. Verjetno pa je, da je v resnici to število še znatno višje, ker je priznal samo to, kar so mu lahko neizpodbitno dokazali. Verk je ukradena kolesa deloma predelal ter jih s pomočjo soobtožencev prodajal naprej. Obsojen je bil na 1 leto strogega zavora, njegovi tovariši pa so bili deloma oproščeni.

1 Asfaltiranje ceste dte. meja-št. Iij-Maribor naglo napreduje. Sedaj je asfaltirana že v dolžini 2 km. S površinsko obdelavo ceste pa je podjetje prišlo že blizu Košakov.

VSE ZA SOLO V CIRILOVI!

1 Lovsko društvo Maribor vabi svoje odbornike in člane iz mesta in okolice, da se polnoštevilno udeležijo pogreba bivšega predsednika g. primarija dr. Hugona Robiča, ki bo v petek 3. t. m. ob 17 izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na Pobrežju. Zbirališče ob pol 17 na Trgu kralja Petra. Udeležba obvezna! Kroj! Društveni znak! Smrekova vejica!

1 Prosvetnega tabora v Hočah, ki bo v nedeljo, se bo udeležilo tudi mnogo Mariborčanov, ki se odpeljejo v Hoče z glavnega kolodvora ob 8.37. Člani mariborskih in okoliških fantovskih odsekov se med 7 in pol 8 zberejo na Livadi, odkoder bo točno ob pol 8 skupen odhod na kolodvor. Takoj po prihodu vlaka bo v Hočah sprejem, nato sprevid v cerkev k sv. maši. Po maši bo prosvetno zborovanje, popoldne po večernih pa telovadni nastop Slomškovega fantovskega okrožja. Vsi oni, ki ne bi mogli na tabor že dopoldne, naj se pripeleljejo v Hoče k popoldanskemu nastopu. Odhod iz Maribora z vlakom ob četrta na 3. Pripravljalni odbor.

1 Prvo mariborsko visokozmožno jadralno letalo bodo krtstili mariborski jadralci v nedeljo 5. t. m. ob 14 pri Mariborski koči na Pohorju. Po izvršenem krstu bo letalo startalo na svoji krstni polet s Pohorja v dolino ter bo pristalo ob vzhodu na tezenskem letališču. Mariborski letalci so s tem letalom, katerega so zgradili popolnoma sami z lastnimi močmi, zopet pomenili svojo jadralni park ter pokazali, da gredo kljub vsem oviram in nezazumevanju krepko naprej.

1 Vpisovanje v srednje šole se je v Mariboru pričelo včeraj ter bo trajalo le do vključno 4. t. m. Ze prvi dan je pokazal, da bo tudi leto na srednješolske zavode velik naval in da bodo vsi prenapolnjeni. V zvezi s pričetkom šole je oživilo tudi mesto, ker se je vsa mladina zopet vrnila s počitnic k resnemu šolskemu delu.

1 V bolnišnici aretirani. Policija je na odredbo državnega tožilca aretirala v bolnišnici tipografa Alojza Č., ker je osumljen, da je izvršil nasilstvo nad nekim 11 letnim dekletom, ki se sedaj zdravi v bolnišnici. Deklica je nasilnega prepoznala v bolnišnici ter ga je naznanila.

1 Ob priliki 60 letnice Ruske koč je vozil mestni avtobus v soboto ob 16.10 in v nedeljo ob 5.40 do Pohorskega doma. Cena enosmerne vožnje je 30 din, cena returke 50 din. Prijave sprejema Putnik in pisarna mestnega avtobusnega podjetja na Glavnem trgu.

jancih na občinskem uradu, kjer čakajo odločbe komisije letalskega poveljstva, ki je danes popoldne prispela iz Zagreba. Letalo je madžarsko, je pa bombnik italijanskega izvora, tipa »Caproni« s tremi motorji. Letalci so dejali, da ni letalo vojaško, temveč služi v civilne namene in sicer pripada civilni poštni pilotski šoli v Sombatelju na Madžarskem. Povedali so, da so včeraj popoldne odleteli iz Sombatelja v Budimpešto z namenom, da se ponoči vrnejo na svoje letališče. Med poletom pa se je na letalu pokvarila radio naprava, vsled česar je letalo izgubilo zvezo z letališčem in zasllo. Letalci so nehote preleteli jugoslovansko mejo ter so se zavedli šele v Mariboru, da so v Jugoslaviji. V Mariboru so se orientirali ter se hoteli vrniti v Sombatel. Dvajset kilometrov od jugoslovanske meje pa jim je zmanjkalo bencina ter so morali pristati. Navedbe madžarskih letalcev se precej krijejo z dejstvi, le to ne bo držalo, da bi bilo letalo iz civilne pilotske šole. Letalo je namreč popolnoma vojaškega tipa, trimotorno, z bombardierji na čelu.

Nedeljski prosvetni in kmetijski tabori

Hoče pri Mariboru. Dopoldne ob pol 9 sprejem na postaji, ob 9 sprevid v nadžupnijsko cerkev k sv. maši in pridigi. Po maši zborovanje, na katerem govori prof. Bitenc iz Celja in Fr. Žebot ml. Popoldne po večernih telovadni nastop Slomškovega fantovskega okrožja.

1 Jarenina v Slovenskih goricah. Ob pol 9 sprejem gostov pri pokopališču, sprevid in sv. maša. Po maši kmetško stanovsko zborovanje, na katerem govoriha med drugimi predsednik Kmetijske zbornice g. M. Steblovnik in predsednik Kmetijske zveze g. J. Brodar.

Razpis gledališkega abonmana za sezono 1937/38.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje abonma za sezono 1937-38 ter vabi vse prijatelje našega gledališča, da se prijavijo za redne in stalne obiskovalce naše drame in opere. Predstave so razdeljene na sledeče abonmaje: Premierski abonma, abonma Sreda, abonma Četrtek, abonma A in abonma B. Premierski abonma ima vse premijere, ki so izjemoma lahko tudi ob nedeljah in praznikih. Abonma Sreda in Četrtek imata predstave redno ob sredah in četrčkih v drami in operi. Abonma A in B imata predstave ob delavnikih. Abonma je veljaven za 38 predstav, in sicer 20 dramskih in 18 opernih, odnosno operetnih.

Prijave za abonma se sprejemajo od petka 3. do srede 15. septembra v veži dramskega gledališča, vsak dan od 10—12 in od 15—17. Lanskim abonmentom so rezervirani njihovi sedeži do četrta 9. septembra popoldne. Od 10 septembra dalje se ne rezervirajo lanske sedeži več in so vsa mesta na razpolago novim interesentom.

Cene abonmana se plačujejo v desetih zaporednih mesečnih obrokih in znašajo:

Lože v parterju polna cena 280 din obrok, za uradnike 230 din obrok. Lože v I. red št. 1—3 280 odnosno 230 din. Lože št. 6—9 320, odnosno 260 din obrok. Sedeži v parterju I. vrste polna cena 85, za uradnike 70 din obrok, II.—III. vrste 80, odnosno 66 din, IV.—VI. vrste 74, odnosno 60 din, VII. do IX. vrste 66, odnosno 54 din, X.—XI. vrste 56, odnosno 48 din. Abonma na balkonu I. vrste stane za neuradnike 58, za uradnike 48 din obrok, II. vrste 50, odnosno 40 din, III. vrste 42, odnosno 32 din obrok. Na galeriji pa sedež I. vrste 32, odnosno 25 din, II. in III. vrste 28, odnosno 22 din, IV. in V. vrste 23, odnosno 18 din obrok. Cene premierskega abonmana in stalnih abonmanov Sreda in Četrtek so za 10 odstotkov višje.

Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovanskih del: Foerster-Polič: Gorenjski slavec, Svara: Kleopatra, Dvorak: Jacobin, Čajkovski: Evgenij Onjegin, Musorgski: Boris Godunov, Šostakovič: Katarina Izmajlova. Dalje so na repertoarju: Mozart: Don Juan, Wagner: Lohengrin, Kienzl: Evangelin, Donizetti: Linda di Chamouix, Verdi: Falstaff in Rigoletto, Poncilli: Giocondo, Puccini: Manon Lescaut in Tosca, Zandonai: Francesca da Rimini. Opereta bo izvajala: Parma-Balatkove: Carline Amaconke, Dobeč: Ančka, Golovin-Leskovic: Helthea, Beneš: Parizanka, Jankovac: Podaj sreči roko, Uprižoril se bo pod vodstvom Pine in Pina Mlakarja tudi Lhotkov balet: Hudič na vasi.

V umetniškem ansamblu nastopi nanovo Vildijeva Ksenija. Kot stalni gostje bodo nastopali: Gjurgjenac Zlata, Zupcevc Zvonimira, Beletto Julij, Gostič Josip, deloma pa tudi Križaj Josip in Rus Marjan.

Repertoar drame bo obstojal iz naslednjih del: Iz slovanskih del: Zupančič: Veronika Deseniška, Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski (v novi režiji in inscenaciji), Pahor: Viničarji (izvirna drama avtorja zgodovinskih romanov »Medvldje« in »Serenissima«), Kreft: Velika puntarija (izvirna zgodovinska drama iz časov kmečkih uporov). Poleg tega še druga slovanska dela, ki jih bodo avtorji vložili, ako bodo ustrezala repertoarnim zahtevam. Iz srbohrvatskih del: Petrovič Pečija: Ploha, Petrovič Peter: Izpreobrnitev Koste Sliuke. Iz klasičnih del: Shakespeare: Julij Cezar, Goethe: Egmont, A. Tolstoj: Car Fjodor, Schiller: Kovarstvo in ljubezen. Iz ruskih del: Suhovo-Kobilin: Tarekinova smrt, Ostrovski: Talenti in častilci. Iz čeških del: Capek: Bela bolezen, Scheinpflugova: Hladna luč, Iz poljskih del: Hemar: Firma, Iz nordijskih del: Ibsen: Boj za krono, Bergman: Markkurell. Iz finskih del: Vuolijoki: Zena na Niska-vuorij. Iz francoskih del: Salacrou: Človek kakor vsi, Bernstein: Popotovanje, Anouilh: Popotnik brez prtljage, Bourdet: Frik-Frak. Iz angleških del: Gay-Breht-Weill: Beraška opera, Milne: Gospod Pim. Iz kitajskih del: Hsiung: Dragocena Bistrica. Iz nemških del: Anzengruber: Podkriževalci. Poleg izbora iz naštetih del, ki imajo literarno vrednost, se bodo vprižorile tudi nekatere igre zabavne vsebine. Za mladino bo vprižorjenih več mladinskih iger. — Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Obisk razstave je dober

Obisk velesejma je bil danes razveseljiv. V ospredju zanimanja je jasno novinarska razstava, ki tudi zavzema največ prostora in je po priznanju mnogih strokovnjakov in obiskovalcev prav dobro organizirana. Ljudje se zanimajo za številne podrobnosti iz tehnike novinarskega in tiskarskega dela. V misijonski razstavi je tudi vedno dovolj obiskovalcev, kjer gospodje neumorno razlagajo delo slovenskih misijonarjev posebno v Indiji. Ljubitelji cvetlice pa se najraje podajajo v cvetlično razstavo, kjer jih čaka pravi paradiz. Tu so lahko nauče in vidijo, kako je treba gojiti in negovati cvetlice, ki so veselje vsakogar.

Velesejski zvočni kino kot del novinarske razstave igra vsak dan ob pol 3 in ob 6 popoldne, ob nedeljah in praznikih pa tudi dopoldne ob pol 11. Predvajani filmi kažejo razvoj in postanek časopisa, kako se sprejemajo vesti, ustmeno, pismeno brzojavno, telefonsko ali brezžično, kako gre dalje naprej, dokler čitatelj ne dobi v roke lista. Film kažejo, koliko malega in organiziranega dela je v vsakem listu in kolikor rok mora sodelovati

preden pride list na dan. Da pa program ni enostranski, se predvajajo tudi drugi filmi, zvočni žurnali itd. Program se obnavlja vsak tretji dan. Vstopnina znaša samo 2 din za osebo, kar ne more nikogar odvratiti od obiska.

Kolik ugled uživa ljubljanski velesejem radi svojih, zlasti kulturnih razstav pričajo številni brzojavi in pismene čestitke, ki jih je prejela uprava velesejma. Svoje čestitke je poslal tudi minister dr. Miha Krek, nadalje prometni minister dr. Spaho, dr. Remec, župan mesta Ptuj, župan mesta Gradec, dr. Andrejka, načel. sploš. drž. statistike v Belgradu, grški konzulat iz Zagreba, tajni svetnik dr. Walter Heide, predsednik »Deutscher Zeitungswissenschaftlicher Verband« iz Berlina itd. Številno so zastopani tudi velesejmi, med njimi naštevamo Zagrebški sejem, Zvezo mednarodnih sejmov v Milanu, velesejmi v Milanu in Bariju ter Padovi, Dunajski, grški in inomoški sejni, poznanjski in lvoški velesejem, bratislavski velesejem itd.

Naraščanje hranilnih vlog

Po podatkih Narodne banke so se od 1. junija do 1. julija letos povečale hranilne vloge za 242 milijonov dinarjev, in sicer od 11.390 na 11.632 milij. dinarjev. Ta prirastek je deloma v zvezi s pripisanimi obrestmi, ker nekateri denarni zavodi pripisujejo obresti vsakega pol leta. Vendar je treba ugotoviti, da je letos prirastek izredno velik. Lani je znašal junija samo 152 milij., leta 1935 26 in leta 1934 73 milij. din. Po skupinah se razdele vloge pri denarnih zavodih sledeče (v milij. din):

	1. jul. 1936	1. jun. 1937	1. jul. 1937
Poštna hranilnica	2.492	2.973	3.078
samoupr. hranilnice	1.941	2.121	2.133
zasebne banke	6.107	6.296	6.421

Iz tega pregleda je razvidno, da naraščajo vloge pri vseh skupinah denarnih zavodov, da so pa relativno najbolj narasle pri privilegiranih denarnih zavodih, tu znaša prirastek 105, pri samoupravnih hranilnicah 12 in pri zasebnih bankah 227 milijonov dinarjev.

Železnica Smartno ob Paki — Gornji grad

Okrajni kmetijski odbor v Gornjem gradu nam je poslal naslednjo resolucijo:

Med drugimi važnimi vprašanji za povzdigo splošnega stanja v okraju Gornji grad je okr. kmetijski odbor na svojem poslednjem zasedanju ponovno razpravljal o stanju akcije za gradnjo železnice iz Smartnega ob Paki do Gornjega grada s podaljškom do Kamnika. Moral je ugotoviti, da je akcija v poslednjem letu le malo napredovala, dasi se je zanimanje širše javnosti precej počivilo.

Ako pogledamo železniški zemljevid Dravske banovine vidimo na prvi pogled, da je največ belega polja brez prometnih žil na zemlji, ki jo obdaja državna meja proti Avstriji na severozapadu, ter železniške proge Dravograd-Celje-Zidani most-Ljubljana-Kamnik. Že samo ta površni pogled na zemljevid nam kaže, da tukaj ni v dovoljni meri preskrbljeno za potrebe prometa. In tako je tudi dejansko. Vso veliko področje gornje Savinjske doline s svojim lesnim bogastvom s prekrasnimi Savinjskimi ali Kamniškimi Alpami nima nikake železnice. Navezano je le na ceste, ki so pa tudi v mnogo slabšem stanju kakor v sosednjih okrajih naše banovine. Ni čudno, da se tuje, ki pride semkaj kot turist, ustraši slabih vez, ki jih imajo naši kraji po slabih cestah le z dolgo, mučno in precej drago vožnjo z avtobusi po ozkih in slabih cestah.

Nova proga, ki bi se odcepila od sedanje proge Celje-Dravograd pri železniški postaji Smartno ob Paki, bi vodila po gornji Savinjski dolini do Gornjega grada. Druga etapa pa bi bil podaljšek do Kamnika in s tem najkrajša veza z Ljubljano in Gorenjsko.

Ta železnica pa ne bi bila samo lokalnega pomena. V zvezi z že obstoječimi progami Zagreb-Krapina-Grobelno-Celje-Smartno ob Paki-Gornji grad-Kamnik in eventualno naprej do Kranja bi tvorila važno radialno progo iz notranjosti države do italijanske in avstrijske meje. Razbremenila bi glavno progo, ki je pri Zidanem mostu radi ozkega prostora zelo izpostavljena napadom iz zraka, s katerimi bi morali računati v slučaju kakve vojne. Tako bi lahko precejšen del transportov vporabil drugo progo po novi trasi, ki nima nikjer tako nevarnih mest kakor je križišče v Zidanem mostu.

Okr. kmetijski odbor je z zadovoljstvom ugotovil, da so načrt železnice Smartno ob Paki-Gornji grad-Kamnik vzeli v svoj program tudi druge korporacije in se za stvar zavzema tudi kr. banska uprava. Vendar bi bilo potrebno, da se ta proga ne šteje kot zadnja v vseh seznamih v naši banovini še potrebnih železniških gradenj. Po našem mnenju bi bila takoj izza zgraditve železniške zveze Slovenije z morjem gotovo najvažnejša.

Potrebno je, da se za važno gospodarsko akcijo zanimajo vse merodajne oblasti, da pride projekt že v program železnice, ki bi se gradile v prihodnjem desetletju.

Ozadje osnutka nabavljalne zadruge industrijecev. Z ozirom na osnovanje nabavljalne zadruge industrijecev piše zagrebški »Jutarnji list« z dne 1. t. m., da se je hotelo z ustanovitvijo zadruge pred uveljavljenjem novega združnega zakona osnovati prav za prav neke vrste delniške družbe pod firmo zadruge. Nadalje namerava nova zadruga potegovati se tudi za izključno prodajo premoga iz državnih rudnikov. Stvarno gre zadruga za tem, da nadomesti projektirano Industrijsko banko. V upravnem odboru je 12 članov iz srbskih krajev, tri mesti so pa rezervirani ostali industriji. List zaključuje svoja izvajanja z ugotovitvijo, da mogoče vsebuje gibanje pod zadržnim plaščem tudi druge cilje, ki so nasprotni i hrvatski industriji i hrvatskemu gospodarstvu.

Kaj zahtevajo banke. »Jugoslovanski kurir« prinaša tele zahteve belgrajskih bank: Ukine naj se maksimiranje obrestne mere za vloge, da bi na ta način pritegnili več novih vlog. Zaradi močne konkurence privilegiranih zavodov naj bi se uredila obrestna mera teh zavodov tako, da bi bila za 0,75 do 1 odstotek nižja kot je pri zasebnih denarnih zavodih. Končno se je Zdrženje bank v Belgradu obrnilo na Narodno banko, naj izpremeni čl. 23 pravilnika o kreditiranju. Po tem členu ne sme biti kredit pri Narodni banki večji kot znaša kapital in rezerve banke. Banke zahtevajo, da se te določbe izpremene in začne izvajati liberalnejša diskontna politika.

Nova delniška družba. Minister trgovine in industrije je odobril osnovanje delniške družbe pod imenom »Jugoslovanska kontrolna delniška družba«. Namen nove družbe je kontrola pri prevozu vsakovrstnega blaga glede teže in kakovosti ter z raznimi transportnimi in spedijskimi posli. Glavnica znaša 1 milij. (1000 delnic po 1000 din). — Upravni svet tvori 7, nadzornstvo pa 5 članov. Ustanovitelji so: Svetislav Milosavljevič, Milutin Stanjevič, Mil. Pavlovič, Milivoje Kostić, Mil. Stefanović, inž. Momčilo Petrovič, Žiga Andreji, Dragi Patrogić, Ivan Vrdoljak, Societe generale de Surveillance, Zeneva, nadalje istoimenska družba v Marseilleu.

Št. 38.175-1937

OGLAS

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu razpisuje javno ofertalno

licitacijo

za dobavo električnih del za novo zgradbo uradniške zgradbe Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Osijeku. Licitacija se bo vršila v Osijeku, dne 24. septembra 1937.

Interesenti lahko dobijo vse potrebne informacije pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu ali Okrožnem uradu za zavar. delavcev v Osijeku za časa uradnih ur.

Da bi se dognali (izvedeli, Erfahrung) taki zlobni prestopki tega najvišjega ukaza, se s tem nudi denunciantom ali ovaditeljem (denen Denuncianten oder Angebern) poleg zamolčanja njihovega imena tudi nagrada (Erkenntlichkeit) 100 zlatnikov (Ducaten im Gold).

Tako se bodo vedeli vsi taki novinarji čuvati pred popolnoma neizogibno strogošću in kaznijo (ki jih čaka). Ljubljana, 23. oktobra 1751.

Povej to drugemu (Sage es einer dem andern). Ta oklic je poslalo cesarsko zastopstvo in zbornica na Kranjskem (Representation und Cammer in Kraia) — podpisani je Karl Anton v. Brankonich — 30. dec. 1751 mestnemu magistratu, ta pa ga je dal razglasiti (z bobnari) 12. januarja 1752.

Kronika slovenskih mest, 1. IV, št. 2. Revija ljubljanske mestne občine, ki zdaj stopa že v IV. leto in je namenjena tudi drugim slovenskim občinskim potrebam, zlasti arhivalnim raziskovanjem preteklosti naših mestnih občin, prinaša v svoji zadnji številki več zanimivih in zelo aktualnih člankov, med katerimi ima gotovo prvenstvo zanimiva razprava arb. F. Tomažiča: **Talni načrt mesta Ljubljane**. Naslov nam ne pove tega, kar vsebuje temeljni članek, kajti Tomažič je vzel za nalogo, da preišče zgodovinski razvoj ljubljanskega tlorisa z namenom, da ugotovi, kam Ljubljana kot organizem teži in kakšen bi bil njen organski razvoj. Tako hoče priti do temeljnega spoznanja, ki ga mora imeti arhitekt, preden začne oblikovati tak organizem, kakor je ljubljansko mesto, namreč — spoznati bistvo, oblikovno dušo tega organizma »amega. Zato rekonstruira staro Emono (zanimiva je celostranska priloga rekonstrukcije stare Emona po W. Šmidu) ter vse dalje po stoletjih in raziskuje silnice, težnje, kam se je hotela sama po sebi Ljubljana vlačiti in kakšen razvoj ji po nujnosti narave »leži«. Ta naravni razvoj, ki ga Tomažič ilustrira z več zgodovinskimi tlorisi, pa je bil nasilno zavrt z zgraditvijo železniškega omrežja, ki je mesto stisnilo ter zmaločilo njegovo organsko širjenje. Razprava je

Jetica, d. d. Čatac je zvišala svojo glavnicu od 5 na 25 milij. din. Izbrisan je bil stari upravni odbor, katerega so tvorili gg. Ilija Mihajlovič, ing. Vasa Ristič, Dragoslav Gravrovič, dr. Rudolf von Stahl, Joh. Brauneis, Aleksander Knöpfler in ing. Karl Lausch in Ferdinand Oršič. Vpisani pa je bil naslednji novi upravni svet: Vasa Knežević, Aleksander Pavlovič, Miloje Radošević in Aleksander Tadič, vsi iz Belgrada. Namesto dosedanjega glavnega ravnatelja družbe gosp. Natana Winholda je imenovan za ravnatelja Aleksander Tadič.

Borza

Dne 2. septembra 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237.20 do 238.80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8.38—8.48, v Zagrebu in Belgradu na 8.35—8.45.

Grški boni so beležili v Zagrebu 30.65—31.35, v Belgradu 30.10 denar. Budimpešta je beležila v Belgradu 30.15—30.85, španske pezete so nudili v Zagrebu po 3.65, za italijanske lire je bilo povpraševanje v Zagrebu po 1.98.

Nemški čeki so v Ljubljani popustili na 12.86—13.06, v Zagrebu na 12.84—13.04. Nadalje so beležili v Zagrebu za sredo septembra 12.85—13.05, za sredo oktobra pa 12.84—13.04. V Belgradu so beležili 12.83—13.03.

Skupni devizni promet je znašal v Zagrebu 3,944.138 din, v Belgradu 4,075.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2394.41—2409.01
Berlin 100 mark	1743.03—1756.91
Bruselj 100 belg	730.94—736.—
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	215.10—217.16
New York 100 dolarjev	4308.51—4344.82
Pariz 100 frankov	162.02—163.46
Praga 100 kron	151.43—152.54
Trst 100 lir	227.70—230.78

Curih. Belgrad 10, Pariz 16.2675, London 21.61, New York 435.375, Bruselj 73.325, Milan 22.925, Amsterdam 24.005, Berlin 175, Dunaj 80.25—82.15, Stockholm 111.425, Oslo 108.575, Kopenhagen 96.475, Praga 15.20, Varšava 82.35, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.555, Buenos Aires 131.25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo 90—91, agrarji 53—54, vojna škoda promptna 408—409.50, begluške obveznice 75.75—78.75, 4% severni agrarji 51.53, 8% Blerovo posojilo 93.50—94.50, 7% Blerovo posojilo 84—85, 7% posojilo DHB 99—100, Trboveljska 240—260.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 92 denar, agrarji 53.50—54.50, vojna škoda promptna 407—408 (407), za konec novembra in decembra 407.50 denar, begluške obveznice 76.50 denar, dalm. agrarji 75—76, 4% sev. agrarji 52.50 denar, 8% Blerovo posojilo 93.50 denar, 7% Blerovo posojilo 84—85.

Vojna škoda

Dne 1. septembra 1937 so bili izžrebani naslednji dobitki vojne škode:

Na 27. žrebanju dobitkov 2½% državne rente za vojno škodo so bile izžrebane sledeče serije in številke:

ser.	št.	dobitek	ser.	št.	dobitek
5077	738	3.000	5084	722	3.000
5129	138	3.000	5153	84	3.000
5166	806	3.000	5188	707	3.000
5198	181	3.000	5223	325	3.000
5229	972	3.000	5255	369	3.000
5271	375	3.000	5289	612	3.000
5315	757	30.000	5354	243	3.000
5354	816	3.000	5418	65	3.000
5421	243	3.000	5461	868	3.000
5480	853	3.000	5520	345	3.000
5609	564	3.000	5610	791	3.000
5640	432	30.000	5657	400	3.000
5685	995	3.000	5709	76	30.000
5709	420	3.000	5801	50	300.000
5843	153	3.000	5884	260	30.000
5925	229	3.000	5956	697	3.000
5998	340	3.000	6036	197	3.000
6027	416	3.000	6040	602	3.000
6041	962	3.000	6045	492	3.000
6069	114	3.000	6185	13	3.000
6210	749	3.000	6233	894	3.000
6342	157	30.000	6354	865	3.000
6250	145	3.000	6282	25	30.000
6273	506	3.000	6276	163	30.000
6342	853	3.000	6345	137	3.000
6320	82	30.000	6437	154	3.000
6466	543	3.000	6487	774	3.000
6494	135	3.000	6533	79	3.000
6523	944	30.000	6554	863	3.000
6584	257	3.000	6730	258	30.000
6769	41	3.000	6849	706	3.000
6853	424	3.000	6859	127	30.000
6871	346	30.000	6880	822	3.000
6886	4	3.000	6980	406	3.000
6999	873	3.000	7094	858	3.000
7050	628	3.000	7069	409	3.000

5. septembra

na prekmurski prosvetni tabor
v Murski Soboti

rovo posojilo 84.50—85.50, 7% posojilo DHB 100 denar, 7% stab. posojilo 86 denar. — Delnice: Narodna banka 7.200 denar, Priv. agrarna banka 186 denar, Trboveljska 295 blago, Gutmann 50 do 55, Osj. livarna 200 bl., Sladk. tov. Bečkerek 625 do 700, Osj. sladk. tov. 200 blago, Dubrovačka 425 blago, Jad. plov. 390 denar, Oceania 250 denar.

Belgrad. Državni papirji: agrarji 53.50 denar, vojna škoda promptna 408—408.50 (408), za konec decembra 407—408, begluške obveznice 77—77.25, dalm. agrarji 75—75.50, 4% severni agrarji 52.50 denar (52.50), 8% Blerovo posojilo 94—94.50, 7% Blerovo posojilo 84.50—85.25, 7% stab. posojilo 90.50 blago. — Delnice: Narodna banka 7.400 denar (7.400), Priv. agrarna banka 200 denar.

Dunaj Radi neugodnih poročil z drugih tržišč so tudi na dunajski borzi tečaji večinoma oslabei. Znatneje pa so celo popustili madžarski papirji. Beležili so (v oklepajih večerajšnji tečaj): Donavsko-savsko-jadranske obveznice 68.35 (67.15), delnice: Länderbank 81 (81.50), Narodna banka 164 (164), Donavska paroplovna družba 110.25, Donavsko-savsko-jadranska 20.12, Steg 29.15 (29.20), Stewag 29.20 (29.50), Magnesit 95.25 (95), Trboveljska 29.50 (30.05), Alpine 55.10 (56.35), Rima Murany 101, Steyr-Daimler-Puch 245 (247), Leykam 78.50 (80), Semperit 81.80 (82.40).

Žitni trg

Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. — Tendence neizpremenjena. — Promet srednji.

7088	690	5,000	7116	738	3,000
7199	336	3,000	7251	960	3,000
7215	964	3,000	7258	564	3,000
7259	855	3,000	7291	673	3,000
7293	294	3,000	7322	538	3,000
7363	229	20,000	7367	996	3,000
7474	8	3,000	7454	705	3,000
7463	547	3,000	7515	292	50,000
7558	150	20,000	7574	938	3,000
7622	958	3,000	7641	119	3,000
7703	862	3,000	7706	405	3,000
7771	876	3,000	7789	738	3,000
7793	994	3,000	7798	489	3,000
7870	774	3,000	7876	658	3,000
7886	700	3,000	7886	968	3,000
7905	82	3,000	7913	793	3,000
7925	769	3,000	7978	11	3,000
7994	37	3,000	7996	479	3,000
8006	775	3,000	8036	644	3,000
8035	168	100,000	8068	692	3,000
8070	217	3,000	8086	620	3,000
8101	226	3,000	8197	263	3,000
8242	661	3,000	8303	930	3,000
8333	318	50,000	8355	468	3,000
8355	368	3,000	8366	115	3,000
8384	69	3,000	8398	298	3,000
8432	579	3,000	8487	321	3,000
8492	277	3,000	8513	125	3,000
8521	193	3,000	8524	288	20,000
8545	156	3,000	8563	68	3,000
8568	49	3,000	8588	909	3,000
8595	270	3,000	8603	343	3,000
8645	181	3,000	8646	643	3,000
8664	909	3,000	8691	705	3,000
8708	470	3,000	8780	989	3,000
8790	759	3,000	8813	232	3,000
8829	678	3,000	8906	32	3,000
8915	647	3,000	8921	563	3,000
8952	651	3,003	8941	223	3,000
8967	119	3,000	8983	269	3,000
8994	394	3,000	9026	255	3,000
9080	917	3,000	9091	803	3,000
9092	203	20,000	9114	917	100,000
9186	237	3,000	9289	493	3,000
9307	190	3,000	9313	334	3,000
9342	679	3,000	9351	869	3,000
9386	949	3,000	9390	800	3,000
9393	376	3,000	9396	384	3,000

Skrivnosti, ki jim človek ne more do dna

Izvirno poročilo „Slovencu“ očividca čudežnih ozdravljenj v Lurdu

Lurški škof msgr. dr. Gerlier, slavni pridigar.

V Lurdu, 23. avgusta 1937.

Grandiozno francosko narodno romanje k naši lurški Gospe se končava. Včeraj je po velikanski procesiji s svečami javljala zvočnik z bazilike svečano zabvalno sv. mašo ob 10 dopoldne in poslovilni govor lurškega škofa msgr. Gerliera. Votlina je napolnjena z množico ljudstva. Z vseh strani pritekajo gruče in pešinci. Tako težko se je posloviti od votline! Skušam dospeti do nje. Nemogoče je! Človek pri človeku. Vsak bi bil rad čim bliže votlini. Vsi zbrano molijo. Vsi imajo steklenice in vsakovrstne posode, da si zajemajo lurške vode. Rad bi tudi jaz prišel k votlini, toda ne morem prodreti gostih vrst ljudi in se vrnem po esplanadi. Strnjena procesija ljudstva se stalno preliva mimo votline. Pridiga slavnega govornika škofa Gerliera se sliši iz zvočnika in se razlega po vsem svetlišču.

Se uro časa imam; tedaj hitro zavijem v Urad za konstatacije. Saj se mi zdi nemogoče, da bi Marija ne bila počastila francoskih nacionalnih romarjev s čudežnimi ozdravljenji! V veliki čakalnici je mnogo ljudi. Neki gospod z dolgo brado, vdrtih lic sedi na klopi in prebira velik molek. Pogledam pozorneje: na prsih mu visi znamenje od zdravnika. Ne zanima se za drugo, kakor za to, kar se dogaja krog njega. Na drugi strani sedita dve ženski; prva je mlada, majhne postave, nasmilna se in živahno pogleduje okrog; druga je starejša, s stolčkom v eni roki, v drugi pa ima molek in živahno govori z gospodom, ki ima naočnike. Gledam, na koga bi se obrnil. Vrata v pisarno so zaprta, zdravniki prihajajo in odhajajo, saj imajo oboroženo delo.

Medtem se pa iznenada odpro vrata in v čakalnico stopita dva mlada gospoda, ki sta lepo oblečena; bržkone sta akademika in nosita nosilnico, na kateri leži mlada ženska, rožnatih lic in veselih oči. Nosilnica se spusti na tla. Eden od onih dveh mladih akademikov odide v dvorano za pregledovanje. Vrata se odpro in pride šef Urada dr. Valet, debelušen, mlad gospod z naočniki in zdravniškega videza. Približa se nosilnici in pogleda bolnico: »Ali morete hoditi?« — »Da.« — »No, poglejmo!« Mlada ženska skloni glavo, odrine odejo, hitro skoči z nosilnice in strumno stopa v dvorano. Zdravniki s kritičnimi pogledi opazujejo njene korake, sledijo ji v dvorano in vrata se zapro.

Katera bolnica pa je to, kakšne bolezni je, ki kar lahko skoči z nosilnice!

Stari, bradati gospod iskreno moli dalje; videti je, da je to njemu popolnoma razumljiva zadeva. Veseli se čudeža svoje lurške Gospe.

Nosilnico je spremljala ženska petdesetih let. Z razprtim pogledom se je zagledala v vrata, kjer je izginila mlada ženska z nosilnice; prekriža roke in jih nato dviga kvišku. Približam se tej gospej.

»Gospa! Ali poznate ono žensko, ki je šla v dvorano na pregled?« — »Saj to je moja hčerka!« — »Ali je bolna, ozdravljena?« — »Bila je bolna, na smrt bolna, a zdaj, glejte, sama svojim očem ne verjamem, ne poznam svoje hčerke, tako se je spremenila.« — »Zahvalite se lurški Mariji!« — »Gospa se ozre kvišku in sklene roke, brez dvoma se boji priznati sama sebi, da je njeno hčerko izbrala Marija za živ dokaz moči svojega božjega Sina.

Gospa mi je dala podatke, ki je iz njih razumljiv vzrok, da se je tako začudila in osupnila. Tole je bilo:

Ona mlada ženska, ki je odšla v dvorano za pregled, se imenuje Raymonde Petronzio iz Montrouge-a, okraj Seine, blizu Pariza. Stanuje v Avenue Aristide Briand, št. 39. Rojena je 8. maja 1910, je poročena in ima 6 letnega sinka. Njen mož je črkostavec. Toda že več let je minilo, odkar jo je zapustil. Zakaj? Nesloga, nemir v družini? Ne. Vzrok je bila njena bolezen!

Ze tri leta je bolna, hudo bolna. Imela je tuberkulozo v ledvicah, ki se je neprestano širila. Zena ni mogla prijeti za nobeno delo, postala je stalni gost bolnišnice in klinik. Zdravili so jo najodličnejši zdravniki. Vse so storili zanj, kar zmora zdravniška veda. Ze petkrat je bila operirana; ene ledvice so ji izrezali, druge so zaradi oslavljenja počasi delovale in le s pomočjo posebnih aparatov. Šest mesecev je neprestano ležala na postelji.

Mati, ki je bila jako razburjena od vsega, kar je doživela sama in kar je pretrpela njena hči, je začela sama pripovedovati:

»Moja hčerka so mučile strahotne bolezni in imela je krčevite napade. Ni se mogla niti več skloniti, s postelje smo jo devali na nosilnico, z nosilnice spet na posteljo. Uživati ni mogla nobene hrane več in tudi ni nobene prenesla. V poslednjih treh mesecih smo jo hranili le s tekočinami, z mlekom in čajem in sadjem, a še to le v majhnih količinah. Poslednjo operacijo — peto! — je 5. maja tega leta izvršil profesor Papin v bolnišnici St. Joseph v Parizu. Seveda nismo ničesar več upali od človeške pomoči. Moja hči je bila vedno pobožna. Z vsa dušo je zaupala v božjo Devico. Odločila se je, da se zateče k lurški

Gospej po pomoč. Zdravnik nam je jako nerad dovolil potovanje. Moja hčer so sprejeli k romarjem le s tem pogojem, da potuje z belim vlakom (train blanc, to je vlak, ki prevaža v Lurdu samo bolnike in sicer najhujše, bolnike, ki imajo dovoljenje od zdravstvenih oblasti).

Dospeli sva v Lurdu obe zelo izmučeni; moja hčerka zaradi potovanja, ki jo je strahotno utrudilo, a jaz zato, ker sem bila priča njenih muk. Dali so jo v lurško bolnišnico »Naše Gospe sedem žalosti« in sicer v dvorano sv. Benedikta. V Lurdu sva prišli 19. avgusta. Udeleževali sva se vseh romarskih pobožnosti. Z največjim potrpljenjem je moja hčerka prenašala vse svoje silne muke.

»Kdaj je ozdravela, kje in kako?«

»V petek, 20. avgusta, ob štirih popoldne. — Prišla je na vrsto, da se okopje v votlini in sicer je bila prva (prvi se kopajo le najtežje bolni ljudje, na nosilnicah). Dali so jo v vodo. V vodi je spet začutila strahotne bolečine in zaeno neko poživljenje in koj nato kakor da jo nekdo pozove, naj vstane. Prišedši iz kopeli, mi pravi: »Dobra sem!« — Odnegli so jo v bolnišnico. A ni hotela ležati; vstala je. Nobenih bolečin ni imela več, počutila se je popolnoma sveže in je začela hoditi. Dragi gospod, svojim lastnim očem nisem mogla verjeti. Tako živo se zavedam, kako je bila bolna in kakšno sem pripeljala v Lurdu! Isti večer je jedla ko zdravi ljudje: juho, meso, fižol, sadje.

»Gospa, zahvalite se Materi božji, drugega ni; stvar je poponoma jasna; čudež je.«

Gospa je sklenu roke in se prekrižala. Krog naju so se zbrali vsi ljudje, ki so bili v čakalnici Urada za konstatacije in vsi so globoko ganjeni poslušali pripovedovanje gospe Petronzio.

V tem je prišla ozdravljena iz dvorane za pregled. Sveže je stopala. Lica so ji žarela, oči so se blestele od sreče in radosti.

»Gospa, kako vam je?« — »Saj vidite, izvrstno!« — »Kako se počutite?« — »Ko prerajena, vsa zdrava.« — »Vas kaj boli?« — »Popolnoma nič.«

In ozdravljena nam je ponovno pripovedovala vse tisto, kar smo slišali od njene matere.

Obrnem se do zdravnikov. Pokažejo mi z roko na ozdravljeno, rekoč: »Saj veste, da Urad za konstatacije šele čez leto dni po ozdravljenju izreka svoje končno mišljenje.«

Medtem pa vidim, kako so vsi prepričani, da je to resnično čudežno ozdravljenje.

Mati in hčerka Petronzio odideta, da se še enkrat zahvalita Materi milosti.

Nato me je neka druga gospa, ki je sprem-

ljala mlado dekle, vprašala:

»Ali ste zdravnik?« — »Zakaj to vprašate?«

»Ker vidim, kako natančno izprašujete vse podrobnosti o bolezni in si vse zapisujete.« — »Ne, gospa, jaz sem navaden grešni romar in častivec Naše ljube Gospe in Njeje v čast pišem za naše katoliške liste v Jugoslaviji.« — »No, glejte, tu še eno, ki je čudežno ozdravela!«

Osupnil sem in se okrenil brez besede.

»Da, da, tudi tale gospodična je iznenada in hipno ozdravela od hude Pottrove bolezni v hrbtenici in sicer v soboto, 21. tega meseca (avgusta) ob desetih dopoldne, ko se je kopala v čudežni vodi! To je gospodična Marija Navares.«

»Ali je to res, gospodična?«

»Res je,« mi je pritrdila gospodična Navares — bolj z očmi in veselim izrazom obraza ko z besedami.

»Medve sva že bili prej tukaj, zdaj sva prišli le še po neke listine. Toda, gospod, v bolnišnici so razen gospodične Navares še štiri

ozdravljene: gospodična Seheric, Desmont, Mignon (ta primer smo že opisali!) in Mierge. Vse so v dvorani »Gospe od sedem žalosti«. Kakor da je božja Porodnica izbrala vprav to bolniško dvorano, kjer s svojim imenom spominja na svoje lastne bolečine.«

»Kako bi dobil podatke?«

»Ce pišete v slavo naše lurške Gospe, potem pridite popoldne v bolnišnico, pa vas seznanim z vsemi čudežni ozdravljenji!«

»V redu.«

Odhajam iz Urada za konstatacije, grem čez esplanado. Vsi poslušajo himno bolečin, ki z duhovitimi domisleki, polnimi krščanske mistike in krasnimi primeri govori škof Gerlier o njih pred votlino.

Odhitim v bolnišnico, da dobim bolničarko-upraviteljico, kjer je ležala prej gospa Petronzio.

A zdaj ni časa za sprejeme!

Upraviteljica, gospa de Gineste, dama iz visokih francoskih družabnih slojev, ima polne roke skodelic in krožnikov. Zvem samo to, da je bila gospa Petronzio ena njenih najnevarnejše bolnih bolnic in da so ji morali dajati injekcije morfija za pomirjenje strašnih bolečin. Še ena značilnost, kar čudežno ozdravljenje le še poveča!

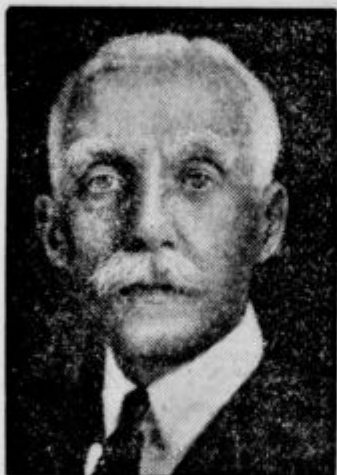
Odidem iz bolnišnice in sem ves prevzet od misli, kako je Bog še zmeraj živ med nami navzlic brezbožniški dobi teh dni. Dr. Zudenigo.

V okolici Šangaja je vse v plamenih

Peti najbogatejši človek sveta, kralj aluminija

Andrew Mellon

Pred nekaj dnevi je umrl v Southamptonu, v državi New York, bivši finančni minister Andrew Mellon.

Tudi ta življenjska doba 83 let je dokaz, kako se veliko ameriških denarnih močnikov žilavo drži tega sveta. Pri Mellonu ni uresničena romantična pravljica, ki spreminja čevljarske učence v milijarderje. Mellonova pot je bila preračunana, pripravila jo je premožna družina in podpiralo jo je smotrno sodelovanje bratov. Andrew Mellon je bil zvezda družine, edino upanje staršev, je šel na pittsbursko univerzo, se je učil, česar se je hotel in kmalu se je začel udeleževati v premožnih in železnih podjetjih. Tu mu je sreča pela, zidal je jeklena podjetja in mesta (ko Donoro v Pensilvaniji). Potem je predsedal k bankam in si ugledal pot do zakladnice. Sedem let je kot zakladni tajnik pod predsednikom Haringom in Coolidgeom vodil razcvet bančnih podjetij, ki je kot prvi začel zdvajati o njih in se je odpravil na potovanja v Evropo. Uspeh potovanja je bil ta, da je zahteval, naj v dveh letih

posebna mednarodna komisija določi dokončno vsoto reparacij. S tem je stopil v isto vrsto, kjer so bili Parker Gilbert, general Dawes in Owen Young.

Prihodnje predsedniške volitve so bile že v kleščah gospodarske krize; Mellon je hotel kandidirati. V Ameriki so opustili zaupanje v Francijo in so spoznali, da ona ne bo mogla urediti evropskih razmer. Sicer je Francija kot tedanja najmočnejša zlati oblast Evrope poslala v Ameriko Lavala, da bi se pogajal o ceni zlatega standarda. Ko je hotela Francija razbiti Hooverjev načrt, je bil Mellon njen najhujši nasprotnik. — Odtegnitev zlata iz Londona in Newyorka, vloga zlata v »Francosko banko«, to so bila sredstva tedanjega francoskega »finančnega« generalnega štaba, da bi potisnili k tlom zahteve zoper Hooverjev načrt in razorožitveno konferenco.

Mellon je prišel — ne samo zaradi finančno-političnih razlogov, ampak tudi iz vzrokov, ki so bili v zvezi z opustitvijo njegovega kandidiranja za predsednika — kot ameriški poslanik v London s posebno nalogo, da naj dokonča reparacijski problem in s tem reši svetovno gospodarstvo hudega jarma. Toda njegova naloga ni uspela in Mellon je razočaran odšel iz Londona in zapustil mesto, ki se je bil zanj že kot 78letnik odločil. Tako imenovani »peti najbogatejši človek sveta« se je odtlej posvetil le svojim poslom in politika je šla svojo pot.

Gašper: »Oni dan sem na kolodvoru govoril z nekom, ki je prišel iz Nove Zelandije.«

Martin: »To mora biti pa daleč, kaj ne?«

Gašper: »Da, zelo daleč, na drugi strani zemlje. Ko je pri nas noč, imajo tam dan.«

Martin: »Jaz bi se ne mogel privaditi, da bi po dnevu spal.«

Kitajsko in japonsko letalstvo

Strokovnjak za letalstvo pri listu »Daily Telegraph«, major Turner, pravi, da imajo Japonci 2000 vojaških letal, Kitajci pa 1000. — Kitajci imajo veliko izurjenih pilotov, a dokler ne bodo Kitajske opremile tuje velesile z letali in tudi z osebjem, dotlej se Kitajska ne more uspešno bojevati v zraku. Kitajska nima še nobene pomembne letalske industrije. Sicer so v Hankavu in Naučangu letalske delavnice, vendar je njih proizvodnja brezpomembna. Kitajsko glavno letalsko šolo v Hankavu je ustanovil in ji nekaj let načeloval kolonel John Jouet, bivši častnik ameriške zvezne armade. Pomagalo mu je 20 ameriških inženjerjev. — Tudi v Kantonu in Lojangu je letalska šola. Ameriški instruktorji so zdaj večinoma odšli s Kitajskega, le nekaj jih je še ostalo in se udeležujejo kot svetovalci v kitajskem letalstvu ali pa so inženjerji letalske industrije. Vaznega pomena za mlado kitajsko zračno brodogradnjo je Italija, ki je prav tako kot Amerika vežbala kitajske pilote. Italija je tudi poslala Kitajski letala tipa Caproni in Savoia. Mimo teh ima Kitajska tudi francoska letala znamke Breguet in ameriška Northrops in Vought Corsais.

Japonsko vojaško letalstvo je seveda brez primere boljše ko kitajsko in se more opirati na svojo lastno letalsko industrijo. Letala, ki so zgrajena na Japonskem, seveda temeljijo na inženjskih, zlasti nemških vzorcih. Jako imenitni so dvomotorni bombniki znamke Kavasaki in šitrimotorni zborca Junker. Mimo tega uvažajo Japonci številna letala iz inozemstva. Japonsko zračno brodogradnjo vsebuje razen 4 bombnih, 11 napadalnih in 11 izvidniških letalskih polkov še 440 letal za mornariško letalstvo in dve ladji, nosilki letal. Ze samo po številu letal je japonsko zračno brodogradnjo močnejše ko kitajsko, le to je za japonsko letalstvo slabo, ko je tako oddaljeno od domovine za zračne boje nad kitajskim ozemljem.

Od povsod

Gospa Cangkajskova, žena kitajskega maršala Cangkajška, se udeležuje sej vrhovnega vojaškega poveljstva v Nankingu. Gospa se zlasti ukvarja z aeronavtskimi problemi. Prvikrat v zgodovini se je zgodilo, da ženska sodeluje v vojaških posvetovanjih.

Francove čete v aSatandru. Pravkar so dospole na jnovejše slike oienzive: nacionalistični vojaki se krepčajo z vodo iz strudenca v okolici Santandra

Kavbojeva smola na vrtljaku.

5. septembra 1937

GODBA, PLES i. t. d.

Velika popoldanska veselica v POSTOJNSKI JAMI

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Dva 1—; izentovanski oglesi Dva 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Dva 10—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm široka polna vrstica po Dva 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Frizersko pomočnico
sprejme Kuhn Jurij, Laško. (b)

Raznašalca kruha
sprejme takoj pekarna Limbuš. (b)

Dve pletilji
sprejem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14029. (b)

Modistovsko pomočnico
in vajenka takoj sprejem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 13997. (b)

Potnik
parfumerijske stroke
6 provizijo, prvovrstna moč, dobro uveden - se išče. - Obširne ponudbe pod »Velepoduzeče K-159« na Interklam, Zagreb, Masarykova 28.

Inženjerja ali izvežbanega mojstra
v livarski in kovinski stroki — sprejemmo za takojšnji nastop. — Ponudbe z detajlnim opisom še poslati upravi »Slov.« pod »Kovinar« št. 13909.

Čitajte in širite »Slovenca«

Službo
organista in cerkovnika razpisuje župni urad na Krki na Dolenjskem. Nastop 1. oktobra. (b)

Vajenci

Vajenka
z dežele, močna, z meščansko šolo, se želi izučiti trgovine kakršnekoli stroke. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14015. (a)

Pouk

Tečaji nemščine
v Delavski zbornici. Večerni za odrasle, dnevni za mladino. IV. stopnišče pritišče levo. (Iz Copove ulice, pred kavarno). (u)

Kupimo

Čebele s panji A. Ž.
kupim takoj večjo množino. Sanca, Ljubljana, Medvedova 25. (k)

Elektromotorje
dinamo, saltable in števe - kupim. Hitre ponudbe upravi »Slov.« pod »Gleichstrom« št. 13853.

Denar

Vrednostne papirje
vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani. Krekov trg 10, tel. 37-52.

Vnovčujem

hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnji gotovini zelo ugodno

Oblast. dovoljena pisarna
Rudolf Zoré
Ljubljana, Gledališka 12
Telefon 38-10

HRANILNE KNJIŽICE

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu — izposluje vse bančne denarne, kreditne in blagovne posle

najkulantneje

ALOJZIJ PLANINŠEK
trg. ag. bančnih poslov
Ljubljana, Beethovnova
ulica 14-I — telefon 35-10

Dijaki

Dijaka
sprejem v prav dobro oskrbo na Rimski cesti. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 13988. (D)

Prodamo

Solske torbice, nahrbtnike
v veliki izbiri, priporočam
IVAN KRAVOS
Maribor, Aleksandrova 13

Pisalni stroj »Ideal«
skoraj nov, poceni prodaja
Matelič Josip, Ljubljana,
Groharjeva ul. 3/II. (I)

Za šolarje
obleke, perilo, Hubertus-plasče itd. Dober nakup.
Presker, Sv. Petra c. 14,
Ljubljana. (I)

Registrirna blagajna

»Nationale« na tipke, tovarniško prenovljena, še pod jamstvom, poceni prodaja. Radioval, Ljubljana, Dalmatinova 13. I

Odeje (kovtre)
ročno delo, polnjene s fino vato, klotaste 125 din, brokat 130 din, svilene 270 din — ima največjo izbiro nova trgovina Gočičar, Sv. Petra cesta 30.

Železne postelje
po naročilu, posteljne mreže iz pocinkane in pobakrene žice, ter vrtno zložljive železne stole dobite najceneje pri: Strgulce Pavel, Gospodarska cesta 13, Ljubljana. (I)

Natečaj za strojnega inženjerja

Uprava za zaščito ind. lastnine pri ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, potrebuje strojnega inženjerja, ki ima po možnosti večletno prakso v svoji stroki v državni ali privatni službi. Reflektanti morajo izpolniti pogoje po § 3 uradniškega zakona ter prinesiti upravi prošnjo s potrebnimi dokumenti najdalje po 15. septembra 1937 (Miloša Velikog ul. br. 14/IV).

Nastavljanje se bo vršilo po predpisih uradniškega zakona.

Vse letno perilo

srajce za šolarje — po skrajno znižanih cenah vam nudi »Kreko«, tovarniška zaloga perila. Tavčarjeva ulica 3. (I)

Opozorilo!

Oglejte si skoraj nove pogrezljive šivalne stroje »Singer«, »Pfaff« in druge, ter kolesa najboljših znamk po izredno nizkih cenah edino pri »Promet« Napoleonov trg št. 7 (nasproti križanske cerkve).

Posedstva

Hiša
z vpeljano trgovino, z vsem inventarjem, vrtno, sadonosnikom, njivo, pekarijo, na prometnem kraju, zaradi smrti na prodaj. Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru pod št. 1481. (p)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje
oddam s 1. oktobrom. Sv. Križ 71, poleg Kunovarja

Dvosobno stanovanje
lepo, oddam s 1. oktobrom - Istotam oddam opremljeno sobo. Aleševčeva 34, I. nadst. (č)

Stanovanje

dvosobno in enosobno, v I. nadstropju, oddam s septembrom. Cerkevna ul. št. 21. (č)

Vnajem

Lokal
lepa izlozba in vhod, ca. 36 m². Dvorni trg — z oktobrom prost. Vprašati v trgovini Jager istotam.

SOBE

Na Poljanski cesti
nasproti gimnazije - oddam opremljeno sobo s souporabo kopalnice. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14024. (s)

TEL. 22-21 **UNION**

Premiera!
Film iz življenja petrolejskih podjetnikov
Nemogoča žena
V gl. vlogah Gustav Frohlich, Dorothea Wicck

TEL. 27-30 **SLOGA**

Danes poslednjič!
Veliki pustolovski film
Razbita banka v Monte Carlu
V glavni vlogi Ronald Colman in Joan Bennett
Pri vseh predstavah nastopa čudežni fenomen Madame Elisabeth.

TEL. 21-24 **MATICA**

Danes sadnikrat!
Iz dobe francoske revolucije
V senci giljotine
Ronald Colman Elisabeth Allan
Radi izredne dolžine filma predstave ob 16., 18-45 in 21-15 uri
Predstave danes v Unionu in Slogi ob 16., 19-15 in 21-15 uri

Šolske potrebščine

zvezke, mape, risalne bloke in deske, risalno orodje, peresa navadna in nalivna, peresnike in peresnice, svinčnike, nahrbtnike, aktovke itd. kupite najceneje v trgovini

H. NIČMAN, LJUBLJANA, Kopitarjeva ulica 2

UPRAVA BANOVINSKE SPLOŠNE BOLNISNICE V MARIBORU
obžaluje nenadomestljivo izgubo svojega dolgoletnega sodelavca, izvrstnega organizatorja in velikega zdravnika, gosp. primarija

dr. Hugona Robiča

šefa dermatološko-venerološkega oddelka, imejitelja reda sv. Save IV. razreda itd., itd.

Pogreb blagopokojnega bo v petek, dne 3. septembra ob 17 iz mrtvaške veže splošne bolnišnice v Mariboru na mestno pokopališče na Pobrežju.
Zavod bo ohranil zaslužnega pokojnika v trajnem spominu!
Maribor, dne 2. septembra 1937.

Umrli je naš velezaslužni predsednik, gospod

DR. HUGON ROBIČ

PRIMARIJ

Pogreb bo v petek, dne 3. septembra ob 17 v Mariboru.

Ohranili ga bomo trajno v častnem spominu!

Jarše, dne 1. septembra 1937.

Industrija platnenih izdelkov d. d.,
Jarše.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš predsednik, gospod

DR. HUGON ROBIČ

PRIMARIJ

Dragega nam pokojnika bomo ohranili v blagem spominu!

Jarše, dne 1. septembra 1937.

Upravni svet
Industrije platnenih izdelkov d. d.,
Jarše.